

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

30 april 2002

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, HUISVESTING EN STEDELIJK BELEID

Interpellatie van de heer Frans Wymeersch tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de plannen van een aantal gemeenten om hun rioleringsstelsel in concessie te geven aan een Amerikaanse investeringsgroep

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over het aangekondigde gedoogbeleid ten aanzien van Franstalige tussenkomsten in de gemeenteraad van Linkebeek

Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over het gebruik van het Frans op de gemeenteraad van Linkebeek

Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over verdere stappen in het dossier van de onwettig geïnde milieubelasting in de faciliteitengemeente Wezembeek-Oppem

Vraag om uitleg van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over het uitvoeren van het akkoord inzake Wezembeek-Oppem

Vraag om uitleg van mevrouw Ann De Martelaer tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de toepassing van het decreet op de intergemeentelijke samenwerking

Vraag om uitleg van de heer Paul Wille tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de toepassing van het decreet houdende intergemeentelijke samenwerking op de herinrichting van de streekontwikkelingsintercommunales

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over het taalgebruik op de websteaks van faciliteitengemeenten

Vraag om uitleg van de heer Johan De Roo tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de problematiek van de aanvaardbare meerkost van de politiehervorming

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid

Dinsdag 30 april 2002

VOORZITTER : De heer Jan Penris

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.04 uur.*

Interpellatie van de heer Frans Wymeersch tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de plannen van een aantal gemeenten om hun rioleringsstelsel in concessie te geven aan een Amerikaanse investeringsgroep

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Wymeersch tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de plannen van een aantal gemeenten om hun rioleringsstelsel in concessie te geven aan een Amerikaanse investeringsgroep.

De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, enkele weken geleden hebben we vernomen dat drie Vlaamse gemeenten, Sint-Niklaas, Lokeren en Temse, alle gelegen in hetzelfde arrondissement, het plan hebben opgevat om hun rioleringsstelsel in concessie te geven aan de Amerikaanse investeringsgroep Structure Finance Group. Ondertussen zouden ook Hasselt en Leuven interesse hebben voor deze constructie. We kunnen ons vragen stellen over het feit dat de eerste drie gemeenten 'toevallig' in hetzelfde arrondissement liggen en dat de drie grootste gemeenten, namelijk Sint-Niklaas, Hasselt en Leuven, door een burgemeester van eenzelfde politieke kleur worden bestuurd.

Door deze transactie zouden de gemeenten 3 procent van de nettowaarde van hun rioleringsstelsel ontvangen. Ze zouden echter wel zelf alle eigendomsrechten en -plichten moeten behouden. De winst voor de Amerikanen zit in een fiscaal voor-

deel in de Verenigde Staten. De gemeenten in kwestie hebben aangekondigd dat ze, voor ze een eventueel contract ondertekenen, de toestemming zouden vragen aan de voogdij-overheid, met name aan minister van Binnenlandse Aangelegenheden Van Grembergen.

Voor zover wij konden vernemen, staan de gemeenten reeds vrij ver met hun plannen. De stad Sint-Niklaas onderhandelt met Dexia om haar deel van de overeenkomst uit te voeren, te weten het verstrekken van 97 percent deposito's aan de Amerikaanse investeringsmaatschappij. Naar verluidt, zou deze constructie niet helemaal nieuw zijn. Ze zou reeds zijn toegepast in het buitenland.

Toen hij werd ondervraagd over deze toch niet alledaagse constructie, beklemtoonde de burgemeester van Sint-Niklaas dat de Vlaamse overheid in het verleden reeds vergelijkbare operaties heeft opgezet. De Liefkenshoektunnel is daar een voorbeeld van. Vermits deze overeenkomst niet onbesproken en zonder gevolgen bleef, heeft het Vlaams Parlement een resolutie goedgekeurd die bepaalde financiële constructies bemoeilijkt. Ik zal daar straks op terugkomen.

Mijnheer de minister, we weten allemaal dat als er veel geld mee gemoeid is en er fiscale redenen zijn, er wel enige spijttechnologie aan te pas kan komen. Volgens onze noorderburen heeft dit absoluut niets te maken met belastingontduiking maar moeten we spreken over 'oneigenlijke bestemmingen van gemeenschapsgelden'.

De nieuwe truc die nu wordt gebruikt, bestaat erin dat de ene staat de andere in de luren legt. In dit voorbeeld zijn de Verenigde Staten het slachtoffer van een aantal Vlaamse steden en gemeenten. Het is vrij logisch dat fiscale krachtpatsers zoals PricewaterhouseCoopers erin slagen iets nieuws te bedenken. Het is van hun kant niet slecht bekeken dat ze in alle landen, en dus ook in België, een be-

Wymeersch

roep doen op bureaus van topadvokaten zoals De Bandt, Van Hecke, Lagae & Loesch. Onder de goedklinkende naam 'structured finance' worden deze artificiële contracten opgesteld. In dit geval geven de gemeenten hun rioleringssysteem in concessie aan een Amerikaanse groep. Het gaat dus om een fiscale truc waarbij de Amerikaanse vennootschap een fiscale winst maakt via een afschrijving van onvervreemdbare nutsvoorzieningen in Vlaanderen. Na ondertekening steken de gemeenten miljoenen euro's in hun zak. Ook de Amerikaanse ondernemingen maken winst. Voor de Amerikaanse fiscus is het wel een strop.

Mijnheer de minister, we staan nog maar een stap van de mogelijkheid dat bepaalde gemeenten, mits betaling van een commissie, voor gelijk welk bedrag facturen zouden maken ten voordele van buitenlandse ondernemingen, die deze bedragen op hun beurt van hun belastingen zouden kunnen aftrekken. Wat moet de modale burger denken van het feit dat overheidsdiensten fiscale spits technologie gebruiken terwijl ze zelf hard moeten werken voor hun dagelijkse boterham.

In de resolutie van de heer Taylor c.s., die werd goedgekeurd naar aanleiding van de perikelen met de Liefkenshoek tunnel, vraagt het Vlaams Parlement aan de Vlaamse regering dat er bij bijzondere financiële transacties die werden aangegaan door overheidsdiensten, zoals een gemeente, een machtiging wordt opgenomen in een corpus van een begrotingsdecreet. Voor VOI's – en volgens mij valt een gemeente daar onder – moet een dergelijke verplichting worden opgelegd in het voor die instellingen nog te ontwerpen kaderdecreet. In de resolutie staat ook dat overeenkomsten voor financiële transacties waarbij risico's bijna volledig bij de overdienst of -instelling worden gelegd en de privé-partners enkel delen in de mogelijke baten, onaanvaardbaar zijn. Bij mijn weten blijven alle mogelijke overblijvende risico's die aan deze constructie zijn verbonden in het kamp van de steden en de gemeenten in kwestie. Er zijn voor de Amerikaanse investeerder gewoonweg geen risico's aan verbonden.

De resolutie stelt tevens dat er mededinging moet zijn : 'Contracten waarbij financiële raadgevers worden aangesteld om de operatie te organiseren en te volgen en waarbij een mandaat wordt gegeven aan een buitenlandse ranger die de constructie uitwerkt, zijn voor de toepassing van de Europese richtlijnen en van de wetgeving op de overheidsopdrachten te beschouwen als financiële diensten. De

organisatie van de mededinging, overeenkomstig de bovenvermelde regelgeving, is dan ook vereist. Ontstentenis van mededinging moet ten aanzien van deze regelgeving worden verantwoord.'

Ik heb de burgemeester van Sint-Niklaas in de gemeenteraad ondervraagd. Ik heb vastgesteld dat hij bepaalde elementen tegen elkaar probeert uit te spelen. Hij beweert dat Sint-Niklaas misschien meer dan de voorziene 300 miljoen frank zou kunnen verdienen. Ik citeer : 'We kunnen die investeren in onze riolen, maar een hoger bedrag is haalbaar, want er zijn al meer Amerikaanse kandidaten geïnteresseerd in deze riolen. Misschien kunnen we door de concurrentie die ontstaat het percentage nog wat optrekken.' For a few dollars more worden hier constructies uitgewerkt en spelletjes gespeeld. Ik heb hier alleszins heel wat bedenkingen bij.

Ik stel me tevens vragen bij de commercialisering van het patrimonium. Als we vandaag het openbaar rioleringsnetwerk commercialiseren, kunnen we het morgen over het commercialiseren van openbare pleinen, scholen of parken hebben. Het hek is dan echt wel van de dam.

Zijn er hier geen financiële gevaren aan verbonden ? Wat staat er te gebeuren indien de Amerikaanse investeringsgroep failliet gaat ? Hoewel deze groep binnen een Amerikaanse trust een goede verzekering schijnt te hebben, meen ik niet dat het Vlaams Parlement voldoende zicht heeft op de hele transactie. In dit kader zou ik de minister dan ook graag enkele concrete vragen stellen.

Mijnheer de minister, sinds wanneer bent u op de hoogte van de plannen van de betrokken gemeenten ? Ik heb vernomen dat het dossier van een aantal steden en gemeenten reeds maanden op uw kabinet ligt. Diezelfde steden en gemeenten hebben evenwel verklaard dat ze binnen het college van burgemeester en schepenen nog geen beslissing hebben genomen. Ik stel me hier vragen bij.

Heeft de Vlaamse regering hierover al overleg gepleegd ? Zo ja, welk standpunt heeft ze dan ingenomen ? Zo nee, voor welke datum zult u een beslissing nemen ?

Bent u van oordeel dat deze constructie de facto een ontvreemding van het openbaar domein inhoudt ? Zo ja, zult u de Raad van State vragen of deze constructie juridisch correct is ?

Kunt u zeker zijn van de eerbare bedoelingen van de Amerikaanse partner ? Zet deze constructie de poort niet open voor een verdere commercialise-

Wymeersch

ring van het gemeentelijk patrimonium ? Kunt u hier door middel van een decretaal initiatief paal en perk aan stellen ? Zult u bij het nemen van een eventuele beslissing rekening houden met de door het Vlaams Parlement goedgekeurde resolutie ?

De voorzitter : De heer Wille heeft het woord.

De heer Paul Wille : Mijnheer de voorzitter, ik begrijp zeer goed dat deze vragen hier worden gesteld. De gebeurtenissen in kwestie zijn een rechtstreeks gevolg van de financiële kortetermijnproblemen van de gemeenten. Deze problemen zullen ongetwijfeld aan bod komen in de discussie over de kerntaken en hun gevolgen voor de gemeentelijke fiscaliteit.

We willen een aantal fundamentele problemen aanpakken. Dit betekent uiteraard niet dat we ook een aantal van onze fundamentele waarden in vraag willen stellen. Aangezien het verpanden van het patrimonium, op welk bestuursniveau dan ook, ongetwijfeld een fundamentele zaak is, zou ik deze commissie willen aanraden om eens grondig over de draagwijdte van dit onderwerp na te denken. Er is een duidelijk verband met de discussie over bepaalde concessies. Ik heb de ministers van Binnenlandse Aangelegenheden en van Leefmilieu evenwel nog niet ondervraagd over de houding die ze in dit verband hebben aangenomen.

Ik vraag me af of deze commissie met betrekking tot dergelijke overeenkomsten inzage zou kunnen krijgen in de rol die bepaalde bankinstellingen vervullen. Ik denk hierbij in eerste instantie aan de bank van de gemeenten. Net als bepaalde andere politieke groepen, zou ik de rol van die bank eens willen toetsen aan de principes van het ethisch handelen.

Wat het toetsen van de dienstverlening betreft, wordt er met betrekking tot een aantal sectoren al geruime tijd over een reguleringsinstantie gediscussieerd. Het gaat hier in eerste instantie over sectoren waarin de Vlaamse overheid tegelijkertijd observator en actor is. Een goed voorbeeld hiervan is de Vlaamse Milieuholding.

Hebt u bij het bepalen van uw initiële standpunt over deze gemeentelijke beslissingen met al deze elementen rekening gehouden ?

De voorzitter : De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones : Mijnheer de voorzitter, ik zou de discussie enigszins willen nuanceren. Als advocaat voel ik bepaalde zaken nu eenmaal anders aan.

Ik spreek dus namens mezelf en niet namens mijn partij, omdat hierover binnen de partij discussie bestaat. Ik zou een belangrijke nuance willen aanbrengen, mijnheer de minister. Ik denk dat dit dossier niet mag worden beoordeeld vanuit de financiële kant van de zaak. Als ik de bewoordingen 'oneigenlijke aanwending van gemeenschapsgeld' of 'afwending van gelden' hoor, dan aanvaard ik niet dat men hier het argument 'ethisch ondernemen' inroept. Ik begrijp niet waarom een gemeente niet alle middelen waarover ze beschikt zou mogen aanwenden, ook middelen van spitstechnologische aard, om haar eigen beleid gemakkelijker te maken.

Ik schat het gemeentebestuur en de aanwending van gemeenschapsgelden door een gemeente niet lager in dan andere niveaus. Als die mogelijkheden bestaan – en ik heb het dan niet alleen over de aanwending van Amerikaanse belastingsgelden, maar ook over andere niveaus binnen België – dan wil ik pleiten voor gemeentelijke autonomie. Er zal inderdaad sprake zijn van spitstechnologie. We weten bijvoorbeeld dat vooral de begeleidende vennootschap PricewaterhouseCoopers zeer actief is op dit vlak, ook in het kader van de stichting van autonome overheidsbedrijven, enzovoort. Ik zie niet in waarom dat niet zou kunnen. Laat ons de gemeenten niet te veel bevoogen.

Waar ik het wel mee eens ben, mijnheer de minister, is dat de Vlaamse overheid een oogje in het zeil moet houden wat de taken betreft. Zij moet nagaan of de taak die normalerwijze door de gemeente moet worden uitgeoefend, met name het beheer van het afvalwater, hierdoor niet wordt belemmerd. Dit sluit aan bij het hele debat over de kerntaken. We kennen de theorieën in verband met het afvalbeheer in het algemeen, ik verwijs hiervoor naar de heer Bex, die het onder meer had over internalisering en responsabilisering. Ik weet wel dat die vergelijking een beetje mank loopt. Ik denk dat we ook daar niet dogmatisch mogen denken, en dat het goed beheer en de controle daarop prioritair moeten zijn.

Gemeenten staan met dat riooldossier voor een zware opdracht. Als het waar is wat de VMM onlangs zei, als er de komende jaren inderdaad voor 125 miljoen euro lasten zijn, dan zullen we alle zeilen moeten bijzetten voor het financieel beheren van dit dossier. Ik wil aan de Vlaamse regering vra-

Loones

gen om financieel niet te betuttelend op te treden, maar om wel een waakzaam oog te houden op de essentie van de zaak, en dat is een goed beheer van het afvalwater.

De voorzitter : De heer Van der Poorten heeft het woord.

De heer Mark Van der Poorten : Ik zal het ook kort houden, mijnheer de voorzitter. In tegenstelling tot de laatste spreker sluit ik me wel aan bij wat de eerste twee sprekers hebben gezegd. De uitbesteding van rioleringen vormt in eerste instantie een illustratie van de geldnood waarmee de lokale besturen worden geconfronteerd en van de poging om heel creatief en misschien zelfs vergaand te zoeken naar mogelijke middelen om de gemeentekas te spijzen.

Ik denk dat, zoals daarstraks werd gevraagd, dit probleem in de breedte moet worden opgehelderd en dat alle voor en tegens moeten worden onderzocht. Ik vraag me hierbij nog af of voor deze rioleringen ook subsidies zijn verleend door de hogere overheden. Daaruit volgt de vraag of het aanvaardbaar is dat gemeenten daaruit munt slaan. Deze ethische vraag blijft ook voor mij cruciaal.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik hoef u niet te vertellen dat het thema dat hier werd aangeraakt vele gemeentebesturen interesseert, en dat velen de initiatieven van Leuven, Hasselt, Sint-Niklaas en Hamme goedkeuren en willen weten wat de conclusies zullen zijn.

De heer Wymeersch maakt hierbij andere bedenkingen, namelijk dat de burgemeesters behoren tot een bepaalde strekking. Ik weet dat Sint-Niklaas een sociaal-democraat als burgemeester heeft. Ik denk dat de burgemeester van Hamme een christen-democraat is, en ik meen dat Lokeren een VLD-burgemeester heeft. In het Waasland zijn er dus verschillende strekkingen aanwezig. Ik trek daaruit echter geen conclusies, ik weet alleen dat elke gemeente op dit ogenblik met zorg haar financiële toestand nagaat en beoordeelt. De gemeenten kijken met grote argwaan naar de toekomst. Ze zoeken dus spitse oplossingen, mijnheer Loones. Ik kan in deze zaak niemand beschuldigen van slechte wil.

Het is in elk geval zo dat de voorgestelde constructie sterk lijkt op de sale-and-lease-backoperaties die bijvoorbeeld de NMBS heeft toegepast om haar treinstellen te commercialiseren. Laat ons maar open zijn in het antwoord : dit is een zuiver fiscale techniek, die in het buitenland op grote schaal wordt toegepast. Nederland heeft dit systeem de voorbije jaren veelvuldig toegepast, en toen de internationale koe voor een groot deel uitgemolken was, riep men plots enige reserves van calvinistische aard in. In elk geval hebben onze noorderburen dat in veel dossiers en op veel terreinen toegepast. De Duitse stad Nürnberg past het systeem ook toe. De verbroedering tussen gemeenten en de bijbehorende informatie-uitwisseling leidt ertoe dat de inventiviteit die zich elders manifesteert nu ook bij ons naar voren komt. De Vlaamse Gemeenschap zelf heeft gelijkaardige operaties opgezet voor de Liefkenshoektunnel en het Ferrarisgebouw. Ook De Lijn en Indaver hebben in het recente verleden van dat procédé gebruik gemaakt.

Het is juist dat in een resolutie van het Vlaams Parlement wordt bepaald hoe de Vlaamse regering moet optreden. Mijn administratie is in een nota van 29 januari 2002 voor het eerst in kennis gesteld van de mogelijke plannen van Sint-Niklaas, Hamme en Lokeren over het in concessie geven van hun rioleringsstelsel aan een Amerikaanse investeringsgroep via een zogenaamd cross-border-leasecontract. De administratie kreeg daarover een toelichting en een brief met verduidelijkingen over de vraag van de drie gemeenten of deze constructie in principe kan. Vorige week ontving ik op mijn kabinet een delegatie van geïnteresseerde leden van de stadsbesturen van Sint-Niklaas en Leuven. Ze wilden rechtstreekse informatie over deze procedure.

Noch Sint-Niklaas, noch Leuven hebben op dit ogenblik een dossier ingediend. Als er een beslissing wordt genomen, dan moet dat door de gemeenteraad gebeuren. Voorzichtigheidshalve kwamen ze eens informeren wat onze houding daartegenover zou kunnen zijn. Dat is verstandig. Op dit ogenblik is er dus nog geen sprake van toezichtstermijnen. Ik verzoek de gouverneurs om eventuele raadsbeslissingen op te vragen. Ik weet dat de betrokken stadsbesturen voor 30 juni geen beslissingen zullen nemen. Ze realiseren zich dat het om belangrijke beslissingen gaat, met gevolgen die het gemeentelijke niveau overstijgen en tot vele discussies zullen leiden.

Ik heb het probleem binnen de Vlaamse regering aangekaart. Het gaat immers niet enkel over mijn

Van Grembergen

voogdijtaken tegenover de gemeenten. Dit dossier heeft ook gevolgen voor andere ministers. Deze zaak heeft betrekking op de rioleringen, maar heeft ook gevolgen voor de subsidiëeringsmechanismen en het afvalwaterbeleid. Ik heb de andere ministers om hun mening gevraagd, en ik hoop dat ik die vrij snel zal krijgen.

Ten gronde kan ik meedelen dat dit voorstel tegemoetkomt aan de wens van vele gemeenten om alternatieve inkomsten te verwerven. Ik deel de mening van de heer Loones : dit gaat om een vorm van creatief vermogensbeheer. Ik benadruk dat het om een inventief, maar ook wettelijk procédé gaat. Dit is in overeenstemming met de wetgeving van de VS. Dit is daar een aanvaarde beleggingspraktijk, en ook de fiscus aanvaardt dat. Het gaat dus niet om een vorm van belastingontduiking of -afwendings. Ik zeg niet dat ik het waardeer. Ik zeg enkel dat het in de VS algemeen aanvaard is. Volgens de winstprincipes en met behulp van belastingvoordelen kan men zo in de hele wereld investeren.

Een tweede belangrijke zaak waarmee we rekening moeten houden, is de grote autonomie van de gemeenten. Bovendien willen we via de kerntakendiscussie die autonomie nog vergroten. Dat is conform het regeerakkoord en alle verklaringen die daarover zijn afgelegd. Als de stad Sint-Niklaas morgen de beslissing neemt, dan is dat helemaal conform de gemeentelijke autonomie.

Wil dit zeggen dat zij die autonomie niet willen gedeeld zien door de goedkeuring van de Vlaamse regering ? Ik ben die mening niet toegedaan, anders zouden zij die beslissing reeds genomen hebben. Zij verwachten van de Vlaamse regering een vorm van appreciatie. Zij verwachten dat wordt nagegaan welke risico's en welke juridische consequenties een verbintenis met zich mee zou brengen, vooral aangaande het statuut en het beheer van domeingoederen.

De heer Wymeersch stelde terecht dat de betrokken gemeenten worden begeleid door de fine fleur van de advocatenbureaus en dus over de nodige juridische expertise beschikken. Het feit dat de gemeenten hier desondanks vragen bij hebben, zoals bijvoorbeeld in verband met erelonen, kan hen niet ten kwade worden geduid. Het gaat immers ook om een probleem van politieke zeden. Het is logisch dat gemeenten de opinie van de Vlaamse regering willen kennen, zelfs al hebben ze reeds een beslissing in de maak.

De ethische component is eveneens belangrijk. Als de Verenigde Staten een bepaald niveau van belastinginkomsten willen halen en de aanslagvoet niet willen verhogen, beschikken zij allicht over andere instrumenten om dat inkomen te genereren. Men kan dergelijke beschouwingen op wereldvlak maken, maar ik laat me vooral door de functionaliteit, de voorzichtigheid en de fiscale gevolgen van het dossier, alsook door bedenkingen van collega's in de Vlaamse regering leiden.

Het zou goed zijn om op korte termijn in een of andere zin hierover een beslissing te nemen, zodat de verwachtingen niet te hoog oplopen. Ook degenen die de vraag hebben gesteld hebben recht op een spoedig antwoord. Ik zal trachten dit voor het einde van de maand mei af te ronden en te concretiseren, zodat de gemeenten weten hoe zij hun verantwoordelijkheid moeten opnemen.

De heer Wille vraagt nadere precisering over de rol van de banken. Ik beschik over geen dossiers op dat vlak, alleen maar over zijdelingse informatie. Dexia is bijvoorbeeld zeer geïnteresseerd in dergelijke formules ; Fortis en nog andere banken eveneens. Zij zijn onmiddellijk bereid om op de markt mee te spelen. Ik ben niet van mening dat hier een decretaal initiatief moet komen, tenzij besprekingen met leden van de Vlaamse regering en juridische, financiële of fiscale bezwaren dit zouden vereisen. Voorlopig zijn hier geen aanwijzingen voor. Er worden voorlopig geen stappen ondernomen om naar de Raad van State te gaan. Ik zal u op de hoogte houden van alle beslissingen terzake.

De voorzitter : De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch : Ik dank de minister voor zijn antwoord en begrijp dat hij niet over één nacht ijs wil gaan. Ik betreur wel dat hij het zelfs niet overweegt om een decretaal initiatief te nemen.

Een positieve beslissing zou in de toekomst bijna alles mogelijk maken. Elke overheidsinstelling, elke stad, elke gemeente kan dan initiatieven in die richting nemen. We zullen dan op een punt komen dat er wel enige regelgeving noodzakelijk zal zijn, alleen al om alles te stroomlijnen. In een van de punten van de resolutie wordt de aanzet gegeven voor een decretaal initiatief. Mijnheer de minister, als u een principiële beslissing neemt die bepaalde constructies toelaat, dan wordt dit het best begeleid door een kaderdecreet waarmee alle overheidsdiensten, alle steden en gemeenten de spelregels kennen.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer Wymeersch, de resolutie van het Vlaams Parlement slaat op de VOI's en de Vlaamse Gemeenschap en niet op gemeenten en steden.

De voorzitter : De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch : Mijnheer de minister, u hebt natuurlijk gelijk. Deze resolutie werd echter besproken en goedgekeurd naar aanleiding van een expliciet dossier. We werden toen nog niet geconfronteerd met gelijkaardige initiatieven van steden en gemeenten. Dat is nu wel het geval. We moeten lessen trekken uit het verleden en zeer voorzichtig zijn.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer Wymeersch, ook ik heb de tekst van de resolutie gelezen. Ik ken er de zin en de betekenis dan ook van. Ze zou kunnen worden uitgebreid. In de resolutie ging het echter enkel over VOI's en het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over het aangekondigde gedoogbeleid ten aanzien van Franstalige tussenkomsten in de gemeenteraad van Linkebeek

Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over het gebruik van het Frans op de gemeenteraad van Linkebeek

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde vragen van de heer Van Nieuwenhuysen tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over het aangekondigde gedoogbeleid ten aanzien van Franstalige tussenkomsten in de gemeenteraad van Linkebeek, en

van de heer Van Rompuy tot minister Van Grembergen, over het gebruik van het Frans op de gemeenteraad van Linkebeek.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik zal u de opsomming besparen van alle activiteiten en initiatieven die Franstaligen het afgelopen jaar in de Vlaamse Rand en langsheen de taalgrens hebben ontplooid. Ze wijzen duidelijk op een vernieuwd Franstalig offensief. Ik heb het daar de afgelopen weken al een aantal keer over gehad. Ik wou toen met de opsomming aantonen dat de territoriale expansieverzuchtingen in de betrokken regio latent aanwezig zijn.

Nu de Franstaligen ook het in hun ogen 'gevaar' van de splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde hebben kunnen weren, zal de honger voor de gebiedsuitbreiding allesbehalve gestild zijn. Dit is en blijft wervingsgebied voor de Franstalige politici van Brussel, en voor wat de Senaat en het Europees Parlement betreft, van heel Wallonië. We kunnen erop rekenen dat de verfransingsdruk op de Rand onverminderd zal blijven duren en zelfs zal worden opgevoerd. Zo is er de manifeste bereidheid van de federale regering om aan de taalwetgeving te prutsen. Ook dat heeft de honger van de Franstalige politici gevoed.

Dit is wellicht ook de reden waarom op de gemeenteraad van Linkebeek opnieuw Frans wordt gesproken. Als het in Linkebeek regent, druppelt het in Wezembeek-Oppem, en omgekeerd. Burgemeester van Hoobrouck heeft in elk geval al laten weten dat hij er geen bezwaar tegen heeft dat er op zijn gemeenteraad Frans wordt gesproken. Tot op heden is dat nog niet gebeurd. We wachten af.

De toespraken in het Frans die tot op heden werden gehouden, gebeuren niet toevallig en zijn niet te wijten aan het feit dat iemand in het vuur van zijn betoog overschakelt op de andere landstaal. In Linkebeek stond enige weken geleden alles al netjes aangekondigd in het aprilnummer van de gemeentelijke mededelingen. De burgemeester stelde daarin : 'iedere echte democratie, in het bijzonder in een gemeente, bestaat uit de deelname van de bewoners aan het beleid dankzij de informatie aan de bron, met name tijdens de openbare zittingen van de gemeenteraad.' De heer Van Eyken geeft daarmee tegelijkertijd ook aan dat er voortaan in het Frans kan worden gesproken op de gemeenteraad om de arme, Nederlandsonkundige inwoners de mogelijkheid te geven de toespraken van de

Van Nieuwenhuysen

verkozenen van de UF tijdens de raadszittingen te volgen.

Op 23 april is dat ook gebeurd. Op die dag was er in Linkebeek een gemeenteraadszitting waarbij degenen die de wet overtraden, mochten blijven zitten en degenen die daartegen protesteerden door de politie werden afgevoerd. Hiermee keren we terug naar de situatie uit de jaren zeventig toen de raadszittingen in de twee talen verliepen.

Alle individueel optredende gemeenteraadsleden moeten voor het verrichten van alle bestuurshandelingen het Nederlands gebruiken. Aan het gebruik van de andere taal kan geen juridische waarde worden gehecht en het kan dus ook geen rechtsgevolgen tot stand brengen. Dat is niet alleen mijn mening : in 1989 werd deze stelling in een omzendbrief van toenmalig minister van Binnenlandse Aangelegenheden Van den Bossche aan de betrokken gemeenten meegedeeld. In dezelfde brief stippte toenmalig Vlaams minister Van den Bossche aan dat aangezien artikel 72bis van de gemeentewet in hoofde van de gemeenteraadsleden een onweerlegbaar taalvermoeden instelt, een mededeling in het Frans enkel kan worden beschouwd als het betrekken van het publiek bij de besluitvorming. Dit is ontoelaatbaar, vermits het ingaat tegen de passieve rol van toezicht die aan het publiek wordt toegekend door de wet en de Grondwet.

Het college van Linkebeek beroept zich op een uitspraak van de Raad van State van 29 juni 2001. Hiermee werden een aantal besluiten van de gemeenteraad vernietigd wegens het gebruik van het Frans door leden van het college. Het vonnis zou volgens de Franstaligen evenwel impliceren dat gewone gemeenteraadsleden wel het Frans zouden mogen bezigen, voor zover dit geen invloed heeft op de beslissing. Ik heb daar mijn bedenkingen bij. Elke deelname aan het debat in een gemeenteraad heeft de bedoeling de besluitvorming in gunstige of ongunstige zin te beïnvloeden, en dus moeten alle sprekers het Nederlands gebruiken. In tegenstelling tot wat de Franstaligen beweren, stelt het tweede annulatiebesluit van de Raad van State bovendien dat ook de raadsleden zich enkel van het Nederlands mogen bedienen. In 1986 bevestigde het Arbitragehof eveneens dat de toespraken die in de gemeenteraad in een andere taal dan het Nederlands worden gehouden, niet in de notulen mogen worden opgenomen.

Dit is duidelijk een provocatie van de Franstaligen. Dat mag ook blijken uit het feit dat de burgemees-

ter van Linkebeek al eerder heeft aangekondigd dat hij vanaf volgend schooljaar leerlingen van buiten de faciliteitengemeente zal inschrijven in de Franstalige faciliteitenschool van zijn gemeente. Dit is duidelijk in strijd met de taalwetgeving.

Mijnheer de minister, voor zover mij bekend heeft de regering nog geen actie ondernomen tegen deze gang van zaken. Dat verontrust mij enigszins. Waar wacht u op ? Welke maatregelen denkt u te nemen om aan deze situatie een eind te maken ? Zult u er deze keer wel op staan dat er tuchtsancties worden genomen ? Het is toch wel duidelijk dat wanneer een gemeentebestuur, in casu een burgemeester, manifest wetten van openbare orde overtreedt, er moet worden opgetreden.

Woont de arrondissementscommissaris systematisch de gemeenteraadszittingen van Linkebeek en andere faciliteitengemeenten bij ? Behoort het tot de opdracht van een gemeentelijk informatieblad om dergelijke provocatieve teksten op te nemen ? Ik verwijs daarbij naar het dossier van een paar jaar geleden inzake het gemeentelijk blad van Voeren. Het toenmalig bestuur van Retour à Liège hanteerde ook een dergelijke taal. In een arrest werd gesteld dat dit niet kon.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer de voorzitter, de heer Van Nieuwenhuysen heeft reeds de contouren vastgelegd en de juiste vragen gesteld. Hij heeft een aantal juridische argumenten gegeven.

Een van de voordelen van het dubbelmandaat is dat de betrokkenen hier in de zaal zitten. De minister en de heer Van Eyken zijn aanwezig. Het is een schitterende gelegenheid om een duidelijk antwoord te krijgen. Ik ben vol verwachting naar deze vergadering gekomen om de stelling van de heer Van Eyken en het antwoord van minister Van Grembergen te horen. Soms heeft de cumul zo zijn voordelen. Ik hoop dat we er vandaag gebruik van maken en een interessante discussie voeren.

Mijnheer de minister, een paar weken geleden heb ik u ondervraagd over Wezembeek-Oppeem. Het was me ook opgevallen dat in de raad van die gemeente plots iemand in het Frans begon te spreken. Dit gebeurde voor de eerste keer in 25 jaar. Inmiddels wordt er ook Frans gesproken in de gemeenteraad van Linkebeek. Dit wordt ook gemeld in het gemeentelijk informatieblad. De Franstalige gemeenteraadsleden zullen in de toekomst meer

Van Rompuy

gebruik maken van hun recht om Frans te spreken tijdens de gemeenteraadszitting. Dit blad wordt gefinancierd door de belastingbetaler. Het is een officiële publicatie waarin staat dat op de raad in het Frans zal worden gesproken.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het al gehad over de juridische argumenten. De heer Van Eyken beroept zich nu op een arrest van 29 juni 2001. Daarin staat echter : ‘Overwegende dat luidens artikel 23 van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken iedere plaatselijke dienst die is gevestigd in onder meer de gemeente Linkebeek uitsluitend de Nederlandse taal gebruikt in zijn binnendiensten, in zijn betrekkingen met de diensten waaronder hij ressorteert en zijn betrekkingen met diensten uit het Nederlandse taalgebied en die uit Brussel-Hoofdstad ; dat aangezien de gemeenteraad een plaatselijke dienst is in de zin van de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken uit voormeld artikel 23 volgt dat in de gemeente Linkebeek bij het totstandkomen van de beslissingen binnen de gemeenteraad uitsluitend het Nederlands mag worden gebruikt ; dat dit ook voor de mondelinge tussenkomsten geldt.’

Er werden ook andere juridische argumenten gehaald uit vorige bestuursperiodes. De interpretatie van de Franstaligen is onaanvaardbaar. Het is een juridisch onhoudbare provocatie. De heer Van Eyken zei me vorige week dat de provincie hier niet aan tilt. Ik ken de redenen hiervoor niet. Mijnheer de minister, wat is uw houding in deze zaak ? Hoe kunnen we verzekeren dat die gedragsregels juridisch correct worden toegepast ? Wat nu gebeurt, blijft tot nu toe zonder gevolgen.

Dit past in een algemeen klimaat. De heer De Gucht heeft de omzendbrief-Peeters ooit als een pesterij omschreven. De Franstaligen hebben dit goed onthouden. Het rapport Nabholz en het inroepen van de Europese Conventie van de Minderheden tonen aan dat de Franstaligen in het offensief zijn gegaan.

De Vlaamse overheid geeft hen binnen bepaalde grenzen een zekere vrijheid. Momenteel tasten ze die grenzen af. Mijns inziens moeten we die pogingen duidelijk afblokken. Ik hoop dat de minister van Binnenlandse Aangelegenheden het met me eens is.

De voorzitter : De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken : Mijnheer de voorzitter, ik wil hier geen discussie voeren over de relatie tussen een gemeente en de voogdij-overheid. We zullen wel zien hoe het afloopt. Ik wil er trouwens op wijzen dat ik hier niet enkel namens de inwoners van Linkebeek spreek, maar namens alle Franstaligen in de Rand.

Ik zou de leden van deze commissie wel even aan iets willen herinneren. Daarnet heeft iemand beweerd dat er in de jaren zeventig Frans werd gesproken op de gemeenteraad van een aantal faciliteitengemeenten. Dit klopt niet helemaal. Tot in het begin van de jaren negentig zijn, onder meer in Linkebeek, de agendapunten van de gemeenteraad systematisch eerst in het Nederlands en dan in het Frans ingeleid. De hieropvolgende vernietigingsbesluiten van de voogdijministers zijn voor de Raad van State aangevochten. De Raad van State heeft zich hierover pas vorig jaar ten gronde uitgesproken.

Wat hierbij vaak wordt verzwegen, is het arrest van het Arbitragehof van 10 maart 1998. Het door de heer Van Rompuy aangehaalde arrest van de Raad van State verwijst trouwens ook naar dit arrest van het Arbitragehof. In antwoord op een prejudiciële vraag heeft het Arbitragehof onder punt B.3.4 van het arrest van 10 maart 1998 duidelijk gesteld dat ‘de verplichting om in de randgemeenten tijdens de gemeenteraadszittingen de taal van het taalgebied te gebruiken, uitsluitend geldt voor de burgemeester en de andere leden van het college van burgemeester en schepenen en dus niet voor de leden van de gemeenteraad.’

Voor de Raad van State zich hierover in een arrest ten gronde heeft uitgesproken, is op de gemeenteraad van Linkebeek enkele keren Frans gesproken. Dit is zelfs gebeurd in aanwezigheid van een aantal vertegenwoordigers van de provincie Vlaams-Brabant. Dit gebruik van het Frans heeft nooit enige gevolgen gehad.

Ik vraag me trouwens af waarom er zo zwaar aan dit taalgebruik wordt getild. Het gaat hier niet om een provocatie. (*Opmerkingen van de heer Joris Van Hauthem*)

De heer Van Hauthem heeft daarnet gezegd dat de overtreders mochten blijven zitten en dat alle anderen moesten buitengaan. Hij heeft het in dit verband zelfs over de passieve rol van het publiek gehad. Ik wil er evenwel op wijzen dat het publiek

Van Eyken

zich bij die gelegenheid niet echt passief heeft opgesteld.

Mijns inziens moeten de mensen de kans krijgen om aan het beleid te participeren. Kiezers die de gemeenteraadszittingen bijwonen, zien hoe hun verkozenen zich daar opstellen.

Ten slotte zou ik hier nog even willen benadrukken dat de aantijgingen van de eerste interpellant niet kloppen. Volgens hem heb ik opgeroepen om kinderen van gemeenten die niet in het faciliteitenstelsel zitten, in de Franstalige school van Linkebeek in te schrijven. Dit is niet juist. *(Opmerkingen van de heer Luk Van Nieuwenhuysen)*

De voorzitter : De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones : Mijnheer de voorzitter, ik sluit me aan bij deze vragen om uitleg. Ik vind het trouwens zeer fijn dat de burgemeester van Linkebeek zijn mening kenbaar heeft gemaakt.

Ik zou hier nog iets aan willen toevoegen. Heel deze zaak wordt soms als een futiliteit afgedaan. De verwijzingen naar de schepen van Wezembeek-Oppem zijn haast een spreekwoord geworden.

Volgens sommige mensen moeten we ons hier niet langer mee bezighouden. We weten allemaal dat de Vlamingen een verdraagzaam, laks en loom volk zijn. Dit geldt ook voor onze houding in taalkwesties. In Vlaanderen zouden we dergelijke incidenten nooit bespreken. In mijn gemeente wordt straks een tentoonstelling geopend. Bij die gelegenheid zal ongetwijfeld een hartig woordje Frans worden gesproken. Niemand heeft hier problemen mee.

De houding van de Franstaligen in de faciliteiten-gemeenten is evenwel niet onschuldig. De N-VA doorziet de door de Franstaligen gehanteerde argumenten. Het gaat hier wel degelijk om een provocatie. De Franstaligen in de Rand wensen zich niet in Vlaanderen te integreren, want ze erkennen het Vlaams niveau niet. Ze streven naar een uitbreiding van het tweetalig gebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

We moeten waakzaam blijven. Alle inwoners van Vlaanderen zijn Vlamingen. De inwoners en de burgemeester van Linkebeek moeten dit eindelijk eens beseffen. Ze proberen het tweetalig gebied met alle middelen uit te breiden. Zodra ze die operatie stopzetten, zullen we ongetwijfeld een heel

andere houding tegenover dit soort incidenten aannemen.

Ik hoop dat de minister streng zal optreden. Een politieke oplossing in de vorm van een uitbreiding van het tweetalig gebied is een zinsbegoocheling. De minister mag op dit vlak geen enkele dubbelzinnigheid laten bestaan, maar hij moet die begoocheling de kop indrukken.

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Mijnheer de voorzitter, ik zou me bij de heer Loones willen aansluiten, want ik kan me vinden in de teneur van zijn toespraak.

Dit onderwerp is vorige week in de commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand besproken. Op basis van de Grondwet ben ik van oordeel dat iedereen die in een Vlaamse gemeenteraad zetelt, Nederlands moet kennen. De Grondwet stelt duidelijk dat er in Vlaanderen Nederlands wordt gesproken. Aangezien ze rechtstreeks zijn verkozen, is er een wettelijk vermoeden dat alle gemeenteraadsleden Nederlands kennen. Dit betekent tevens dat ze niet worden geacht een andere taal te kennen. Dit geldt per definitie ook voor gemeenteraadsleden.

Een begrotingsbespreking in een gemeenteraad bestaat uit het voorleggen van een verslag van het voorbije jaar, het bespreken van de eigenlijke begroting en, in navolging van een aantal recente decreten, het toelichten van het beleidsplan voor het volgende jaar.

Indien iemand zich tijdens die besprekingen in het Frans uitlaat, is het niet duidelijk over welk van deze drie punten hij het precies heeft. Er is namelijk niet in een vertaling voorzien. Aangezien sprekers van het ene punt naar het andere kunnen overstappen, betekent dit dat de hele vergadering van de gemeenteraad in mijn ogen nietig is. Het kan hier tenslotte om zeer belangrijke uitspraken gaan. Een opmerking op het jaarverslag kan belangrijke gevolgen hebben voor de eigenlijke begroting. Dit betekent dat niet enkel het jaarverslag nietig moet worden verklaard, de totaliteit van de gemeenteraad moet worden vernietigd.

In het kader van dit pleidooi zou ik de minister willen vragen zijn diensten de opdracht te geven om dit verder te onderzoeken. In Vlaanderen is niemand verplicht een andere taal dan het Nederlands te kennen. De Grondwet bepaalt dat anderstaligen zich moeten aanpassen. Aangezien sprekers die

Van Vaerenbergh

zich in een andere taal uitdrukken, een inhoudelijke invloed op alle op de gemeenteraad behandelde punten kunnen uitoefenen, moet heel de gemeenteraad nietig worden verklaard.

De voorzitter : De heer Moreau heeft het woord.

De heer André Moreau : Mijnheer de voorzitter, ik wil hier nog even de klemtoon leggen op het belang van het faciliteitenonderwijs. Aan weerszijden van de taalgrens is het faciliteitenonderwijs aan een duidelijke wetgeving onderhevig. Iedereen die in dit land woont, moet die wetgeving naleven. Mensen die de wet niet willen naleven, lopen het gevaar in de toekomst met het hoofd tegen de muur te lopen. Als de wetgeving niet moet worden nageleefd, is er eigenlijk geen reden om een wetgeving te hebben.

Ik probeer me hier zo objectief en zo neutraal mogelijk op te stellen. Het faciliteitenonderwijs heeft in beide gemeenschappen hetzelfde doel. In Linkebeek is het faciliteitenonderwijs bestemd voor leerlingen die geen Nederlands kennen. Het gaat hier om leerlingen in het basisonderwijs die wekelijks acht uur Nederlands krijgen. Ze moeten Nederlands leren om na het basisonderwijs naar het Nederlandstalig secundair onderwijs te kunnen doorgaan. Dit is het echte doel van het faciliteitenonderwijs. Het is trouwens niet de eerste keer dat dit hier wordt beklemtoond.

Ik onderschrijf de opmerkingen van de heer Van Vaerenbergh ten volle. Linkebeek en de andere faciliteitengemeenten in de Vlaamse Rand behoren tot het Vlaams grondgebied. Van de verkozen gemeenteraadsleden wordt verwacht dat ze Nederlands spreken. Het is mogelijk dat bepaalde verkozenen enkel en alleen Nederlands kennen. Niemand is immers verplicht om een andere taal dan die van het eigen gewest te kennen. Het is een kwestie van respect voor de eentalige verkozenen om in een gemeenteraad of in een andere gemeentelijke instelling enkel Nederlands te spreken.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer de voorzitter, ik zou de heer Van Eyken willen verzoeken eindelijk eens op te houden met de Vlaamse overheid als de grote boeman van de faciliteitengemeenten af te schilderen. Dit heeft niets te maken met de meerderheid die momenteel aan het bewind is. In Straatsburg hebben de Vlaamse verte-

genwoordigers zelfs te horen gekregen dat Vlaanderen de mensenrechten van de Franstaligen schendt. Dit kan zo niet verder.

Ik zal dit even toelichten aan de hand van een voorbeeld. De heer Van Eyken zetelt in het Vlaams Parlement en mag hier het woord nemen om over een gebrek aan democratie te klagen. Hoewel hij was verkozen, mocht de heer van Overstraeten vroeger zelfs zijn eigen parlamentsgebouw niet in. Net als in de eerste de beste Zuid-Amerikaanse dictatuur is de heer van Overstraeten indertijd door militairen tegengehouden.

Wie het democratisch gehalte van Vlamingen en Franstaligen wil vergelijken, zou hier ook eens aan moeten denken.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, collega's, in tegenstelling tot wat de burgemeester van Linkebeek voorhoudt, geeft het arrest nummer 97.257 van 29 juni 2001 van de Raad van State de gemeenteraadsleden en de leden van het college van burgemeester en schepenen geen enkele vrijgeleide om Frans te spreken tijdens de gemeenteraadszitting – wel integendeel. De uitspraak van de Raad van State paste overigens in een andere discussie, met name het gebruik van het Frans door leden van het college van burgemeester en schepenen bij het inleiden van agendapunten voor de gemeenteraad. Ingevolge dit gebruik van het Frans volgden trouwens acht vernietigingsbesluiten van een van mijn ambtsvoorgangers.

Zoals de heer Van Rompuy correct citeert, stelt de Raad van State in dit arrest nog dat iedere plaatselijke dienst gevestigd in Linkebeek uitsluitend het Nederlands moet gebruiken in zijn binnendiensten en in zijn betrekkingen met diensten uit het Nederlandse taalgebied en die uit Brussel-Hoofdstad. Welnu, de gemeenteraad is een plaatselijke dienst en mag dan ook, conform artikel 23 van de taalwetgeving, uitsluitend het Nederlands gebruiken. Uitzettingen in het Frans moeten als onbestaande worden beschouwd, ongeacht wat er werd gezegd.

Dit arrest ligt overigens volledig in de lijn van vorige rechtspraak van de Raad van State, meer bepaald het arrest-Walraet nummer 35.185 van 12 juni 1990. De Raad stelde met in dit arrest toen reeds dat steeds Nederlands moet worden gesproken bij de totstandkoming van de beslissingen, overeenkomstig artikel 23 van het koninklijk besluit van 18 juli 1966 van de gecoördineerde wetten

Van Grembergen

op het gebruik van de talen in bestuurszaken tijdens de gemeenteraadszittingen van gemeenten die in het Nederlandse taalgebied zijn gelegen, waartoe Linkebeek uiteraard behoort.

Op 15 april 2002 heeft de gouverneur van Vlaams-Brabant, ten gevolge van de desbetreffende aankondiging in de gemeentelijke mededelingen, een brief gezonden naar de burgemeester van Linkebeek, waarin hij de burgemeester er uitdrukkelijk aan herinnert dat de gemeenteraad uitsluitend het Nederlands mag gebruiken, ook tijdens mondelinge betogen. Als de burgemeester hier dus de indruk geeft dat de provincie dit optreden goedkeurt, is dat niet correct. De gouverneur heeft de burgemeester voor de gemeenteraad schriftelijk laten weten dat dit niet kon. Dat zijn de feiten.

Op 22 april 2002 heeft de gouverneur, na overleg met mezelf, een ambtenaar naar de gemeenteraadszitting van Linkebeek gestuurd. Ik zal het verslag hiervan aan de commissiesecretaris overmaken. Uit dit verslag blijkt dat de burgemeester de zitting in het Nederlands opende, dat de agendapunten in het Nederlands werden ingeleid en besproken en dat bij ieder agendapunt de stemming gebeurde met handopsteking.

Er werden vijf punten aan de agenda toegevoegd, waarvan er vier in het Nederlands werden afgehandeld. Het tweede toegevoegde punt betrof een vraag aan het college van burgemeester en schepenen, meer bepaald de volgende : 'heeft het schepencollege reeds een definitieve beslissing genomen om het sluipverkeer via Dwersbos en Hoekstraat af te remmen ?'. Dat was de Franstalige inbreng. De burgemeester beantwoordde de vraag in het Nederlands. Alhoewel een gemeenteraadslid hierbij meerdere malen in het Frans het woord voerde, antwoordde de burgemeester telkens in het Nederlands.

Uit voornoemd verslag van de vertegenwoordiger van de gouverneur blijkt dus dat bij het totstandkomen van de eigenlijke beslissingen omtrent de geagendeerde punten geen Frans werd gesproken. De wet werd dus in de fase van de besluitvorming correct toegepast.

Bij een van de toegevoegde punten werd wel Frans gesproken. Deze uiteenzettingen moeten juridisch als niet bestaand worden beschouwd en kunnen geen rechtsgevolgen hebben. Ik moet anderzijds vaststellen dat het hier louter ging om een vraag van een raadslid aan het college van burgemeester

en schepenen waarover geen beslissing werd getroffen. Er is dan in de ware zin van het woord ook geen bestuurshandeling waartegen kan worden opgetreden op basis van het administratief toezicht. Elk agendapunt waarbij er een beslissing moet vallen, en waarbij er uiteenzettingen zijn in het Frans, wordt onmiddellijk vernietigd.

De gemeenteraden van de faciliteitengemeenten worden bijgewoond door een vertegenwoordiger van de gouverneur in de mate dat daartoe aanleiding kan zijn. Het spreekt echter voor zich dat ik de gouverneur zal vragen om nauwlettend toe te zien op het verloop van de gemeenteraden in Linkebeek, omdat ik ervan overtuigd ben dat er inderdaad een vorm van provocatie is. Ik wil ook aan de burgemeester van Linkebeek zeggen dat ik ervan overtuigd ben dat dit past in een strategie om, op het Europese niveau en in de Raad van Europa, de indruk te geven dat Franstaligen in Vlaanderen niet worden behandeld zoals burgers normalerwijze moeten worden behandeld. Het is mijn overtuiging dat dit de strategie van de Franstaligen is en dat ze hopen dat wij op hun provocaties even provocatief zullen antwoorden en dat we uit de bocht zouden gaan, waarna de zaak opnieuw zou escaleren. Welnu, ik zeg dit niet alleen in verband met dit punt, maar ook in verband met andere punten : we zullen niet ingaan op die provocaties, we zullen de wet toepassen. Het spreekt voor zich dat de gouverneur de situatie opvolgt, en dat, als er Frans wordt gesproken bij het nemen van beslissingen, al deze beslissingen zullen worden vernietigd.

Er is wel een probleem : als in een beraadslaging die niets te maken heeft met een beslissingspunt Bargoens wordt gesproken, dan wordt dat Bargoens niet genoteerd. Ik kan echter degene die Bargoens heeft gesproken niet verhinderen om dat te doen. Dat is de situatie.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de minister, u kunt misschien niet verhinderen dat er Bargoens wordt gesproken op gemeenteraden, maar ik denk dat u wel kunt verhinderen dat er op vragen in het Bargoens wordt geantwoord, ook al is dat in het Nederlands. Ik denk dat heel de filosofie van de wetgeving is dat uiteenzettingen die worden gehouden in het Frans niet geldig zijn. Ik weet wel dat u dit beperkt tot uiteenzettingen die leiden tot een beslissing, maar ik denk dat de filosofie is dat ook vragen die worden gesteld in een andere taal dan het Nederlands, onbestaande zijn, en dat die dus niet mogen worden beantwoord.

Minister Paul Van Grembergen : Daar ben ik het mee eens.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Dat is de situatie zoals die zich vandaag voordoet in Linkebeek en morgen waarschijnlijk in andere faciliteitengemeenten. Op dit vlak blijf ik echter op mijn honger zitten. Wat doet u hiertegen ? Uiteindelijk zegt u dat u hier niets aan doet, en dat u laat begaan omdat u hier niets aan kunt doen.

Minister Paul Van Grembergen : Ik weet dat u de indruk wil geven dat ik hier niets aan doe. Dat is niet correct. Ik geef u gelijk dat de burgemeester geen antwoord kan geven op vragen die niet kunnen worden gesteld of die worden beschouwd als onbestaande. Aan de burgemeesters zal worden meegedeeld dat deze vragen ook in een gemeenteraad als onbestaande moeten worden beschouwd en dat daarop geen antwoord kan worden geformuleerd. Dat is duidelijk.

Mijnheer Van Nieuwenhuysen, u vraagt zich af welke mogelijkheid de Vlaamse regering heeft om de burgemeester een sanctie op te leggen. Ik heb daar echter geen enkele mogelijkheid toe, en dat weet u.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de minister, ik hoop alleen dat als u een dossier indient bij uw federale collega om sancties te vragen, u deze keer wel op uw punt zult staan, in tegenstelling tot vroeger.

Minister Paul Van Grembergen : Ik lees voldoende om te weten in welk daglicht u bepaalde zaken wilt stellen. Ik zeg dat ik alle wettelijke middelen zal gebruiken. Ik heb als Vlaams minister geen wettelijke mogelijkheid om de burgemeester te bestraffen. Ik kan alleen met de federale minister van Binnenlandse Zaken, die wel bevoegd is, de discussie opnieuw aanknopen, en dat zal ik ook doen.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Ik denk dat we straks, als we over Wezembeek-Oppem spreken, ongeveer dezelfde discussie zullen voeren.

Mijnheer de minister, uw laatste punt is wel belangrijk. Als men in een soort 'vragenuurtje' een vraag stelt in het Frans, mag de burgemeester daar eigenlijk niet op antwoorden. Mijn vraag is de volgende. Als men in de toekomst opnieuw een vraag stelt in het Frans, en als de burgemeester daar toch op antwoordt, is er dan juridisch geen enkele mo-

gelijkheid om op te treden op Vlaams niveau ? Is er enkel de ultieme sanctie om onmiddellijk naar de federale minister van Binnenlandse Zaken te stappen ? Is er dan met de instrumenten die wij hebben echt niets te doen op het administratieve vlak ? Dat zou me een beetje ongerust maken, want dan kan men hier onbeperkt mee verdergaan.

We moeten ons geen illusies maken : op het federale niveau zal men hier nooit tegen optreden, zeker niet met de mentaliteit van de afgelopen maanden. Ik spreek nu niet over kwade trouw maar bekijk het louter vanuit juridisch standpunt : welke wapens hebt u om iets dergelijks te beletten ?

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Als er bestuurlijke beslissingen zijn genomen, is het enige wat ik kan doen het vernietigen van die beslissingen. Als een gemeenteraadslid in het Frans spreekt over om het even welk onderwerp, kan de burgemeester daar normalerwijze niet op antwoorden, dat weet u, want wat het gemeenteraadslid heeft verteld is onbestaande. U vraagt mij welke bestuurlijke middelen ik heb en of ik kan optreden als de burgemeester wel antwoordt. Welnu, ik heb hiervoor geen bestuurlijke middelen en ik kan hem niet bestraffen. Ik wil dat eerlijk toegeven.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over verdere stappen in het dossier van de onwettig geïnde milieubelasting in de faciliteitengemeente Wezembeek-Oppem

Vraag om uitleg van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over het uitvoeren van het akkoord inzake Wezembeek-Oppem

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde vragen om uitleg van de heer Van Rompuy tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over verdere stappen in het dossier van de onwettig geïnde milieubelasting in

Voorzitter

de facilititeitengemeente Wezembeek-Oppem en van de heer Van Hauthem tot minister Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over het uitvoeren van het akkoord inzake Wezembeek-Oppem.

De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Ik herinner me nog levendig het debat over deze kwestie. Minister Van Grembergen zei toen het volgende : de burgemeester doet wat hij moet doen, de ontvanger doet wat hij moet doen en de Vlaamse regering doet wat zij moet doen. Dat was op 8 maart. Vandaag is het 30 april.

Meer dan anderhalve maand later is dat compromis nog altijd niet uitgevoerd. Het aanslagbiljet is nog altijd niet verstuurd. Het begeleidend schrijven aan de bevolking dat op naam zou worden verstuurd, is nog altijd de deur niet uit. Er is immers een discussie tussen de minister en de burgemeester of de gepersonaliseerde brief in het Nederlands of in het Nederlands en het Frans moet worden opgesteld. Volgens de taalwetgeving, de rechtspraak van de Raad van State en de omzendbrief-Peeters moeten contacten met een privé-persoon in het Nederlands gebeuren. Ik verneem dat de minister op dat vlak het been stijf houdt, maar burgemeester van Hoobrouck weigert om zich neer te leggen bij de wens van de minister om het bericht van de bevolking in beide landstalen en de adressen in het Nederlands op te stellen.

Dat spelletje duurt nu al meer dan twee maanden. Burgemeester van Hoobrouck zegt tegen iedereen dat de Vlaamse regering geen commissaris heeft gestuurd, en nu niets meer kan doen. Hij zegt dat hij in een zetel zit. Ondertussen is de milieutaks nog altijd niet teruggestort. Er gebeurt niets. Enkele maanden geleden was het sturen van een regeringscommissaris een mogelijkheid, maar de Vlaamse regering heeft daarvan geen gebruik gemaakt.

Welke stappen zult u zetten om ervoor te zorgen dat de wettelijkheid in Wezembeek-Oppem wordt hersteld, met respect voor de taalwetgeving en de omzendbrief-Peeters ? Mijn wantrouwen ten aanzien van burgemeester van Hoobrouck is bevestigd. Hij heeft een eigen politieke agenda. Hij wil de voortrekker zijn van de francofonie in de Vlaamse Rand, en als een Don Quichote tegen de Vlaamse regering ten strijde trekken. Wat gaat u

doen ? Is het ogenblik gekomen om een regeringscommissaris te sturen ? Of zult u nog langer wachten en blijven toekijken hoe burgemeester van Hoobrouck de omzendbrief-Peeters naast zich neerlegt ?

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer de minister, we zullen hier de discussies van de afgelopen maanden niet overdoen. We zullen evenmin uiteenzetten waarom u een slechte oplossing hebt verkozen boven uw oorspronkelijk standpunt om een regeringscommissaris te zenden om de wettelijkheid te herstellen. U bent niet bevoegd om een tuchtsanctie uit te spreken. U maakt echter van dit dossier geen politiek punt binnen de Vlaamse regering, terwijl de Franstaligen er wel een zaak van maken om dat zo te houden.

Men zou dus een aanslagbiljet in het Nederlands versturen, met een tweetalig begeleidend schrijven en eventueel, voor diegenen die al hebben betaald, een overschrijvingsformulier met het bedrag van 0 euro erop. We gingen daarmee niet akkoord, en we stellen vast dat de bestendige deputatie van Vlaams-Brabant onze interpretatie in feite steunt. Volgens de bestendige deputatie moet een gepersonaliseerd begeleidend schrijven in het Nederlands zijn opgesteld. Vandaag stel ik vast dat er een nieuw dispuut is ontstaan : in welke taal moet het adres worden geschreven ? Van twee zaken een : als het schrijven gepersonaliseerd is dan moet dat ook het geval zijn voor de omslag. In dat geval moet het adres in het Nederlands zijn opgesteld, maar dan moet de brief zelf ook in het Nederlands zijn opgesteld. Men kan niet het standpunt verdedigen dat het adres in het Nederlands moet worden opgesteld omdat het om een gepersonaliseerd schrijven gaat, maar toestaan dat de brief zelf tweetalig is. Dat kan niet, en op dat vlak heeft de bestendige deputatie gelijk.

Wat zult u ondernemen ? Zult u een regeringscommissaris sturen om de goede etiketten op de omslagen te plakken ? Dat is een mogelijkheid. In deze politieke context en het feit dat het om een provocatie gaat van een burgemeester die heeft ervaren dat zijn positie onaantastbaar is en daarom heeft besloten niets te ondernemen tegen de onwettelijke toestand, moet u terugrijpen naar uw oorspronkelijke oplossing. U moet stellen dat het nu genoeg is geweest. U moet een regeringscommissaris sturen. Die regeringscommissaris moet niet de goede etiketten op de omslagen plakken, maar zich in de plaats stellen van het schepencollege en het

Van Hauthem

bevel geven aan de gemeenteontvanger om de terugstorting van de milieubelasting te organiseren. Nadien moet men dan onder de verantwoordelijkheid van een tweede regeringscommissaris de juiste aanslagbiljetten versturen. Als u dat niet doet, zal men eeuwig met uw voeten blijven spelen.

Dit dossier sleept al drie jaar aan. U hebt afgezien van het sturen van een regeringscommissaris en geweigerd een punt te maken van een tuchtsanctie. Het gevolg is dat men de zaak blijft blokkeren. Er zit dus niets anders op dan twee regeringscommissarissen te sturen.

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Minister Van Grembergen heeft een goede oplossing nagestreefd. Mijnheer de minister, u hebt het bij het rechte eind als u zegt dat de brief in het Nederlands moet worden verstuurd, want niemand kent de taalaanhorigheid van de persoon die hem moet ontvangen. Hetzelfde geldt voor de toestand die in de vorige vraag is aangekaart.

Ik vraag me wel af hoe een eentalig ambtenaar van Vlaams-Brabant kan vaststellen of het gebruik van een andere taal dan het Nederlands belangrijk is voor het nemen van een beslissing. Vorige keer heb ik in mijn uiteenzetting aangetoond dat drie punten na elkaar kunnen worden behandeld, maar dat ze gevolgen op elkaar kunnen hebben. Ik ben bijgevolg van oordeel dat de gemeenteraadsbeslissing moet worden nietigverklaard.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, eerst wil ik kort de gemaakte afspraak in herinnering brengen. Daarna zal ik toegeven dat het eind nog niet in zicht is.

Het akkoord houdt in dat de gemeenteontvanger opnieuw naar alle belastingplichtigen aanslagbiljetten verstuurt, en dat dit uitsluitend in het Nederlands gebeurt. De wet schrijft dat zo voor. Zoals de wet bepaalt, gebeurt de verzending door de ontvanger die de taalwetgeving respecteert. Wat dat betreft, wordt zo dus de wettelijkheid hersteld. Als modaliteit is ook afgesproken dat de al gebeurde niet-verschuldigde betaling zou worden aangezuiverd. De burgers die al hebben betaald, moeten geen verrichting uitvoeren om de rechtzetting te

laten gebeuren. Ik heb u uitgelegd waarom : de administratieve fout is niet door de burgers maar door het bestuur gemaakt.

Tegelijkertijd met de verzending van het aanslagbiljet moet in een bericht aan de bevolking uitleg worden gegeven over de gang van zaken. Aangezien het in casu zou gaan om een mededeling aan het publiek, zou dit in het Nederlands en in het Frans worden opgesteld, met voorrang voor het Nederlands, op dezelfde wijze als in het Staatsblad gebeurt. Deze regeling is volledig in overeenstemming met de wet.

Wat gebeurt er nu niet ? Er moeten op de briefomslagen etiketten worden geplakt. Ik heb de burgemeester schriftelijk meegedeeld dat daarop alleen de naam, de straat en de gemeente moeten worden vermeld. Er mag geen aanspreektitel op voorkomen. De burgemeester ligt op dit punt dwars. Er zijn twee mogelijkheden, en die laten niet veel ruimte toe. Ofwel kom ik met burgemeester van Hoobrouck overeen dat hij uitvoert wat ik heb voorgeschreven, ofwel keren we naar de oorspronkelijke toestand terug. We zullen ons binnen Vlaanderen en op internationaal niveau niet laten ridiculiseren door regeringscommissarissen te sturen om etiketjes op briefomslagen te plakken. Dat is duidelijk. Tezelfdertijd wil ik stellen dat ik bij de beoordeling van deze toestand dezelfde strategie volg die de Franstaligen op dit ogenblik in de Raad van Europa volgen : ik zal me niet tot dwaze uitlatingen en acties laten verleiden. Iedereen die in de Raad van Europa zetelt, weet hoe moeilijk het is om in de huidige omstandigheden het dossier op Europees niveau af te handelen. Ik wil dus in geen geval op provocaties ingaan.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Burgemeester van Hoobrouck heeft de wet overtreden. Hij bevindt zich in de onwettelijkheid. Dat kan niet blijven duren. Minister Van Grembergen heeft nog verklaard dat de burgemeester heeft toegegeven. Hij zei dat in een beslissing van het schepencollege en de gemeenteraad is bevestigd dat dit akkoord zou worden uitgevoerd. Hij zei dat het college het akkoord op wettige wijze zou uitvoeren.

Vandaag gaat het over meer dan het plakken van etiketjes. Het gaat over een burgemeester die de wet overtreedt. Het gaat niet over om het even wat. Dit compromis is op topniveau onderhandeld. Dat gebeurde binnen de Vlaamse regering, en ook op federaal niveau is daarover vergaderd. Dit com-

Van Rompuy

promis is totstandgekomen onder druk van de federale regering. We kunnen ons vandaag niet van de indruk ontdoen dat de burgemeester goed beseft dat hij wordt gedekt door de top van de federale regering. Hij zegt eigenlijk dat hij niets moet doen, want Vlaanderen zal het niet meer aandurven om nog iets te ondernemen. De unieke kans om een regeringscommissaris te sturen, is voorbij.

We zijn daarover nu al maanden aan het praten. Binnen enkele weken zullen we het hier over dit onderwerp opnieuw hebben. Ik voorspel dat burgemeester van Hoobrouck niets zal ondernemen tenzij de minister een regeringscommissaris stuurt. De inzet reikt verder dan de etiketten. Het gaat over de burgemeester van een faciliteitengemeente – van een Vlaamse gemeente – die gewoon niet doet wat hij heeft afgesproken met de minister. Blijkbaar bent u te goeder trouw dat compromis aangegaan, mijnheer de minister, maar burgemeester van Hoobrouck is te kwader trouw. Hij beoogt concrete politieke doelstellingen, en het respect voor de wettelijkheid is daar niet bij. U bent bedrogen door die man. We moeten duidelijk maken dat dit niet kan. Ik blijf er verder bij dat burgemeester van Hoobrouck niets zal ondernemen tenzij u een regeringscommissaris stuurt.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer de minister, u geeft toe dat uw oplossing van 8 maart niet werkt. Verder wil ik nogmaals benadrukken dat de bestendige deputatie inzake de tweetalige begeleidingsbrief een ander standpunt verdedigt dan u. Volgens de bestendige deputatie moet die in het Nederlands zijn opgesteld. U bevestigt dat eigenlijk als u stelt dat het adres in het Nederlands moet zijn opgesteld. Als het om een mededeling aan het publiek gaat, dan mogen de adressen in twee talen worden geschreven. U geeft toe dat de oplossing van 8 maart niet werkt. U zegt zelfs dat wij opnieuw in het oorspronkelijk scenario zouden terecht komen. Er wordt weer bedreigd met het sturen van twee regeringscommissarissen. Welke timing hebt u gepland ? U koppelt dit aan de discussie die op dit ogenblik in de Raad van Europa wordt gevoerd. Dit verontrust mij. U zegt dat u geen uitspraken wilt doen zolang het dossier daar ligt. In juni zou het in de plenaire vergadering van de Raad van Europa worden besproken. Betekent dat dat u tot juni niets zult ondernemen ? Dat verontrust mij in zeer hoge mate. U kunt er misschien

voor zorgen dat minister Anciaux, onze schitterende afgezant, dan niet met vakantie zal zijn.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Het schepencollege van Wezembeek-Oppem heeft een beslissing genomen die overeenstemt met hetgeen ik aan het parlement heb meegedeeld. De gemeenteraad heeft eveneens een beslissing genomen. Het akkoord wordt op dit moment door de burgemeester niet uitgevoerd. Ik zal met hem hierover een gesprek voeren en hem trachten te overtuigen, zonder evenwel over te gaan tot dwangmaatregelen om toch uitvoering te geven aan het gesloten akkoord. Deze manier van werken geniet de voorkeur. Ik kan mij voorstellen dat u het liefst zou horen dat de commissaris vertrekt.

De heer Joris Van Hauthem : U hebt dat al lang gezegd.

Minister Paul Van Grembergen : Ik heb dat nooit gezegd. Slechts als er geen andere mogelijkheid meer overblijft, pas dan moet dit de eindconclusie zijn. Ik moet hier het algemeen Vlaams belang in acht nemen. Ik begrijp niet dat u deze strategie niet onderschrijft. Op dit ogenblik trachten wij aan de 500 ingezetenen van de Raad van Europa mee te delen dat in Vlaanderen het recht voor iedereen geldt en ook Franstaligen in de Rand rechten hebben. Deze boodschap willen wij op internationaal niveau overbrengen. Het zou al te gemakkelijk zijn om uit puur opportunisme de Franstaligen argumenten in handen te geven.

De heer Joris Van Hauthem : U bent de gegijzelde van dit gedoe.

Minister Paul Van Grembergen : Men noemde de heer Vanden Brande 'Gauleiter' omdat hij een aantal beslissingen nam. Dat is de taal die wordt gehanteerd als in Europa over de Vlaamse regio wordt gesproken. Er moet dus omzichtig worden gehandeld, zonder evenwel het einddoel uit het oog te verliezen, namelijk dat de wet zal worden toegepast. Ik heb op dit vlak ruimere verantwoordelijkheden dan alleen maar het dossier Wezembeek-Oppem en Linkebeek.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Ann De Martelaer tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de toepassing van het decreet op de intergemeentelijke samenwerking

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw De Martelaer tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de toepassing van het decreet op de intergemeentelijke samenwerking.

Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Mevrouw Ann De Martelaer : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn vraag gaat over de toepassing van het decreet over de intergemeentelijke samenwerking. Het is een jong decreet. In de gemeente Glabbeek, een kleine gemeente in Vlaams-Brabant, stond in de zitting van de gemeenteraad van 11 april 2002 de afvaardiging in de intercommunales geagendeerd. De mandaten van de afgevaardigde gemeenteraadsleden in de huidige intercommunales werden allemaal bevestigd, zonder de gangbare benoemingsprocedure.

In het decreet van 6 juli 2001 is nochtans in artikel 44 opgenomen dat 'de benoemingsprocedure met de vaststelling van het mandaat van de vertegenwoordiger wordt herhaald voor elke algemene vergadering'. De benoemingsprocedures die gelden in een gemeente zijn vastgelegd in het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad. Daarin staat dat er kandidaten voorgedragen moeten worden en dat hierover een geheime stemming moet worden gehouden. Dit is in Glabbeek niet gebeurd. De lokale overheid handelt bijgevolg niet volgens de decretale regelgeving.

Door een eenvoudige algemene bekrachtiging van de mandaten, zoals deze bij de aanvang van de legislatuur aangeduid werden, kon de oppositie geen kandidaturen meer indienen. Er was bijgevolg geen ruimte voor evaluatie of bijsturing van de wijze waarop de afgevaardigden in de voorbije periode hun mandaat ingevuld hebben. Hierdoor wordt de geest van de het decreet ontkracht.

In datzelfde artikel 44 spreekt men over 'elke algemene vergadering'. De intercommunales kunnen jaarlijks zowel een algemene als een bijzondere algemene vergadering houden.

Welke houding neemt u aan tegenover de wijze waarop de gemeente Glabbeek artikel 44 van dit

decreet heeft geïnterpreteerd ? Kunt u de beslissing van de gemeente Glabbeek goedkeuren ? Zult u aan de andere gemeenten over de toepassing van artikel 44 een signaal geven ?

Moet de benoemingsprocedure herhaald worden voor elke algemene vergadering, of is een jaarlijks mandaat voor het bijwonen van de algemene vergaderingen voldoende ?

De voorzitter : De heer Moreau heeft het woord.

De heer André Moreau : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik sluit mij aan bij de vraag van mevrouw De Martelaer. De leden van de oppositie zijn tekortgeschoten want zij hebben een reden om klacht neer te leggen bij de provinciegouverneur. Het is een fout om dit niet te doen. Ik weet niet of de oppositieleiden dit hebben gedaan. De gouverneur kan de hele zaak schorsen.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Het decreet stelt dat voor elke algemene vergadering de benoemingsprocedure in de gemeenteraad wordt herhaald. Indien die procedure tot gevolg heeft dat dezelfde mandataris telkens opnieuw wordt benoemd en bijgevolg bevestigd in zijn of haar mandaat, is er geen tegenspraak met het decreet. Voorwaarde is dat de intern voorgeschreven procedure correct wordt toegepast.

Uw vraag heeft betrekking op een concreet geval. Ik kan hier niet op antwoorden alvorens ik de specifieke omstandigheden ken. Het is logisch dat het mandaat van de afgevaardigde van de gemeente in de algemene vergadering van de intercommunale ook inhoudelijk wordt ingevuld omdat de afgevaardigde het standpunt van de gemeenteraad en niet zijn persoonlijk standpunt moet vertolken. Hij moet dus bij libellering en in afspraak een opdracht krijgen om de gemeente te vertegenwoordigen, ongeacht de fractie waartoe hij of zij behoort. Dat is net een van de grote verschillen met vroeger. Men werd aangeduid en ging er naartoe. Er was geen verdere communicatie met de gemeente meer en er werden persoonlijke standpunten vertolkt. Nu is dit niet meer het geval. De algemene vergadering gaat telkens tot een nieuwe aanduiding en inhoudelijke opdracht over, op basis van de agenda die voorligt.

Ik zal het concrete geval waarover u spreekt, laten onderzoeken. Ik houd u op de hoogte van het resultaat van het onderzoek. Reeds op 8 maart 2002

Van Grembergen

heeft de regeringscommissaris de aandacht van alle gemeentebesturen gevestigd op de concrete toepassing van artikel 44 van het decreet. Uit de toegekomen reacties blijkt dat de gemeenten het belang inzien van de procedure.

De benoemingsprocedure moet worden herhaald voor elke algemene vergadering. Zo kan de gemeenteraad ook telkens inzage krijgen in de agenda van de algemene vergadering en verhoogt haar betrokkenheid bij de werking van de intercommunale. Een jaarlijks mandaat is onvoldoende.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Paul Wille tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de toepassing van het decreet houdende intergemeentelijke samenwerking op de herinrichting van de streekontwikkelingsintercommunes

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Wille tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de toepassing van het decreet houdende intergemeentelijke samenwerking op de herinrichting van de streekontwikkelingsintercommunes.

De heer Wille heeft het woord.

De heer Paul Wille : Ik heb 17 vragen, en ik hoop dat ik er deze keer een antwoord op krijg. Ik begrijp dat de minister niet minutieus op elk van deze 17 vragen kan antwoorden, maar ze verdienen zeker een antwoord.

Ik ben niet tegen omzendbrieven gekant, het tegendeel is waar. Ze mogen echter niet indruisen tegen de wil van de decreetgever, anders was ik niet naar de Raad van State gestapt. Het is goed dat iedereen weet dat ik dit initiatief heb genomen. Dit zegt evenwel niets over de inhoud van de omzendbrief. De vragen gaan over de omvorming van streekontwikkelingsintercommunes. Kan de minister bevestigen dat er geen decretale grondslag is voor de omvorming tot de opdrachthoudende vereniging en dat artikel 10 geen verplichting inhoudt ?

Is de minister het ermee eens dat er over het pleidooi om het afvalbeleid uit de streekontwikkelingsintercommunes los te maken, inhoudelijk nooit enige parlementaire activiteit is geweest, laat staan dat er een goedkeuring zou zijn uitgesproken voor deze decretale keuzevrijheid ? De omzendbrief is op dit punt niet duidelijk.

De tweede vraag gaat over afvalbeheer, dat een zeer belangrijk thema blijkt te zijn in de omzendbrief. Op welke decretale basis moeten de gemeenten overgaan tot de oprichting van een opdrachthoudende vereniging ? Is de minister het ermee eens dat zij dit niet moeten doen ? Geldt de gemeentelijke autonomie in dit verband eveneens ?

Vervolgens zou ik willen vragen of de mathematiek die in de omzendbrief staat, namelijk dat een of drie gelijk is aan negen of achttien, voor u een realiteit is. Het gaat over de afsplitsing uit streekontwikkelingsintercommunes in een nieuwe rechtspersoon voor afvalbeheer. De verbintenissen die de gemeenten hebben aangegaan, bestaan natuurlijk. Volgens mij zijn ze niet-automatisch transferbaar als er een nieuw verband ontstaat. Ik zou willen weten hoe men dat situeert ten aanzien van het artikel 10.

Vervolgens zou ik willen weten of het niet wijzer zou zijn om uit te gaan van rekeningen en de rekening van het verleden af te sluiten, veeleer dan uit te gaan van activa en passiva, rechten en verplichtingen tussen de intercommunale en de gemeente. Dat zou veel duidelijker zijn.

Ik kom tot mijn meer fundamentele vragen, namelijk over de keuzevrijheid van de gemeente over de organisatie van het afvalbeheer. In de tekst wordt lichtzinnig naar afvalverwerking als deel van afvalbeheer verwezen. Afvalbeheer als deel van gemeentelijk milieubeheer is iets totaal anders. Ik zou van de minister willen weten om welke reden hij vindt en schrijft dat de verbintenissen jegens de intercommunale redelijk en rechtvaardig moeten worden gehouden als het gaat over de overheid, maar dat dit absoluut niet zo zou zijn als het over privé-partners gaat. Dit lijkt mij discriminatoir. Ik weet dat het onder overheden gemakkelijker werken kan zijn, want hiervoor bestaat een ideologische basis. De vraag blijft echter : wat is de reden om ten aanzien van privé-partners discriminatoir op te treden ?

Ik heb gezien dat de Vlaamse regering in zijn totaliteit de omzendbrief heeft geacteerd. Ik kan dat begrip moeilijk delen. Het is mij een raadsel hoe men uit de noodzaak om een intergemeentelijke

Wille

beheersvorm te herorganiseren, een recht kan puren om de hervorming van de Vlaamse afvalverwerking daaraan te koppelen, wetende dat de overheid in deze problematiek aandeelhouder van vennootschappen is en daarin daden van bestuur stelt, die daden van koophandel zijn, met alle gevolgen van dien. Over deze problematiek werd overigens een voorstel van decreet van de heer Lachaert en mezelf ingediend. Ik heb vastgesteld dat het jaren kan duren voor zoiets ter bespreking komt. Het zal alvast mijn verantwoordelijkheid niet zijn dat het zo lang duurt.

Het is geenszins mijn bedoeling met deze vraag de autoriteit van de omzendbrief te verminderen, integendeel. De minister weet dat ik veelvuldig heb gepleit voor meerdere omzendbrieven die telkens facetten zouden behandelen van deze grondige hervorming, die het resultaat was van de wil van de decreetgever. Mijn stelling is dubbel : hier is de decreetgever niet geraadpleegd en wordt door de tekst grondig tegengesproken, zeer specifiek in een aantal deelaspecten. Dat kan ik niet nemen. Ik hoop dat in elk geval de antwoorden op de specifieke vragen de intercommunales en de andere betrokkenen, de privé-partners en andere overheden, zullen helpen bij het bepalen van hun standpunt dienaangaande.

Ik hoor tegenwoordig vaak – en ik hoor dat niet graag – dat ik me tegen het decreet als dusdanig zou verzetten. Ik spreek dat ten zeerste tegen. Dat kan men overigens vaststellen door mijn goedkeuring ervan. Ik kan u in alle rust zeggen : had ik geweten dat dit decreet later door deze omzendbrief zou worden bezwaard, zou dit decreet nooit of te nimmer mijn goedkeuring hebben gekregen.

De voorzitter : De heer Moreau heeft het woord.

De heer André Moreau : Mijnheer de voorzitter, in het verhaal van de heer Wille moeten we natuurlijk ook rekening houden met het PPS-systeem. In de regeringsverklaring staat overduidelijk dat de overheden – het gewest, de provincies en de gemeenten – elkaar moeten beschouwen als partners en als dusdanig met elkaar omgaan.

In het PPS-systeem zitten ook privé-partners. Het gewest moet niet alleen met de provincie en met de gemeenten omgaan als echte partners, maar ook met de privé-partners in het PPS-systeem, want anders werkt het systeem niet. Ziet u dit ook zo, mijnheer de minister ?

De voorzitter : De heer Holemans heeft het woord.

De heer Dirk Holemans : Ik stel tot mijn verbazing vast dat over een omzendbrief die door de hele regering wordt ondersteund, blijkbaar nu door een Vlaams parlements lid klacht is ingediend bij de Raad van State. Ik vind dit voorbarig. We voeren hier een parlementaire discussie, maar er wordt hier een voldongen feit gecreëerd. Dit bezwaart de discussie mijns inziens.

De heer Paul Wille : Ik doe dit niet als parlements lid.

De heer Dirk Holemans : Ik weet dat u vele petjes draagt, maar ik denk dat we hier met het petje van parlements lid zitten.

De vraagsteller is van oordeel dat de omzendbrief tendentiekus is en niet de geest van de decreetgever weerspiegelt. In een van zijn vragen geeft hijzelf een invulling van het decreet, die zeker niet die van alle decreetgevers is. Hij meent dat we de streekontwikkelingsintercommunales beter volledig kunnen opdoeken zodat alles terug open ligt. Dit is een persoonlijke interpretatie. Tot nader order sluit ik me aan bij de omzendbrief zoals die door de hele regering is ondersteund.

De voorzitter : De heer Van der Poorten heeft het woord.

De heer Mark Van der Poorten : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het is nu de tweede maal dat de heer Wille hier poneert dat de omzendbrief onzekerheid creëert, heel wat vragen oproept en blijkbaar sterk afwijkt van het decreet zelf. Daarom kondigt hij aan dat hij een procedure wil opstarten, of dit al heeft gedaan, bij de Raad van State.

Ik sluit me aan bij de verbazing van de heer Holemans, en door de verbazing van de heer Holemans wordt mijn verbazing zelfs nog groter. Hier onderneemt een lid van een van de meerderheidspartijen stappen bij de Raad van State, en blijkbaar nemen de andere meerderheidsfracties niet dezelfde houding aan. De andere fracties zijn de mening toegedaan dat de omzendbrief niet in die mate tegen het decreet ingaat zoals de heer Wille beweert. We hebben hier vragen bij omdat de heer Wille mijns inziens toch betrokken was bij de uitwerking van de omzendbrief en er wellicht toen met zijn opmerking rekening werd gehouden – althans, dat veronderstellen we.

Van der Poorten

Ten tweede wil ik terugkomen op de laatsdunkende en crue uitlatingen van de heer Wille over de administratie. Het mag duidelijk zijn dat het gaat om een omzendbrief die werd ondertekend door de minister van Binnenlandse Aangelegenheden en die dus volledig onder de verantwoordelijkheid valt van de minister en de regering. Ik vind dat als de heer Wille de omzendbrief heeft omschreven als uitgaande van een etatistische visie, dit komt door de visie van de verantwoordelijke minister is. Dan denk ik dat excuses van de heer Wille aan de administratie niet zouden misstaan. Ik wil dit heel duidelijk in het debat inbrengen.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Geachte voorzitter, geachte leden, het is duidelijk dat de politieke verantwoordelijkheid voor alle handelen bij de minister ligt en ik die ook opneem.

Ik zal straks punt voor punt het antwoord overmaken aan de commissiesecretaris die het u kan bezorgen. Zo kunt u vergelijken en goed zien op welk punt het antwoord wordt geformuleerd.

Er rust op de streekontwikkelingsintercommunes geen verplichting om zich om te vormen tot opdrachthoudende verenigingen. In de memorie van toelichting bij artikel 12 van het decreet worden de streekontwikkelingsintercommunes zelfs als een voorbeeld van dienstverlenende intercommunes aangemerkt. De decretale keuzevrijheid geldt in alle gevallen.

Ik lees niet in de omzendbrief dat de streekontwikkelingsintercommunes a priori de rechtsvorm van een opdrachthoudende vereniging moeten aannemen. Er wordt enkel aangestipt dat voor hen problemen rijzen omdat zij momenteel in bepaalde gevallen dienstverlenende activiteiten combineren met opdrachthoudende en de scheiding tussen beide activiteiten uitdrukkelijk gewild is door de Vlaamse regering. Dat staat ook in de memorie van toelichting bij de behandeling van het advies van de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur.

De vaststelling dat de opdrachthoudende rechtsvorm de meest geschikte is voor de afvalintercommunes is gebaseerd op de overweging dat zij voor de deelnemende gemeenten de meest kostenbesparende is. De beheersoverdracht betekent immers, volgens de klassieke stelling van de federale minister van Financiën, dat er geen BTW verschuldigd is. Indien de gemeenten een andere keuze maken, dan kan dat en dan zal ik mij daar niet tegen verzetten, maar dan komt er 21 percent BTW bij. Mijn omzendbrief is dus een aanleiding om de gemeenten te laten overwegen wat het meest voordelige is.

De verwijzing naar de mogelijkheid dat 'misschien' van de gelegenheid gebruik kan worden gemaakt om tot een herstructurering in de afvalsector over te gaan, houdt uiteraard geen enkele verplichting in. Zij berust enkel op de vaststelling dat vele kleine entiteiten, bijvoorbeeld een intercommunale met drie gemeenten, actief zijn in deze sector en dat het wellicht rationeler zou zijn tot sterkere samenwerkingsverbanden te komen. Deze discussie werd jarenlang gevoerd. Het staat de gemeenten volkomen vrij al dan niet op deze suggestie in te gaan.

Nogmaals ter bevestiging : de verwijzing naar de opdrachthoudende vereniging als meest geschikte vorm is ingegeven door wat volgens mij het algemeen belang van de gemeenten zou kunnen zijn. Maar ook daar oordelen de gemeenten vrij over : ze kunnen dus ook anders oordelen. Indien de gemeenten een financieel minder gunstige oplossing wensen, dan behoort dat tot hun autonoom beslissingsrecht. Het kan zijn dat ze, zelfs met de BTW erbij, toch een formule kiezen die naar hun smaak beter is dan die van de opdrachthoudende vereniging, waarbij er geen sprake is van BTW. De omzendbrief brengt enkel een redenering aan, in zorgvuldigheid en ter begeleiding van de gemeenten. We weten hoe ingrijpend de verandering in cultuur terzake is geweest.

In de omzendbrief staat dat een splitsing de gemeenten er niet mag toe aanzetten hun verbintenissen op te zeggen als deze opzegmogelijkheid statutair noch quasi-statutair is vastgesteld. Die verbintenissen zijn uiteraard wat ze zijn, of dat nu ten opzichte van een privé-instantie of van een pu-

Van Grembergen

blieke instantie is. Die contracten zijn er nu eenmaal, maar ze kunnen evenmin automatisch worden uitgebreid zonder beslissing van de gemeenten.

In het licht van de continuïteit werd de voorkeur gegeven aan een splitsingsoperatie die de werking van de bestaande intercommunales niet stillegt. Uiteraard is er discussie mogelijk over de wijze waarop de reorganisatie in de beste omstandigheden kan worden doorgevoerd. Ik wil doelbewust de vergelijking maken met de energiesector. Daar leidt de vrijmaking ook tot een reorganisatie van de distributie-intercommunales, zoals in de sector van de kabeltelevisie, waar de overdracht van de installaties de rol van de gemengde intercommunales hertekent. Welnu, ook in de sector voor de streekontwikkeling, gecombineerd met de afvalsector, lijkt een herstructurering me mogelijk zonder ontbindingen en vereffeningen. Het kan zijn dat u het niet eens bent met deze vergelijking, maar dan moeten we daar op een ander ogenblik de discussie over voeren. De bestaande afvalintercommunales, waarvan de doelstellingen zich uitsluitend in dit domein situeren, hoeven niet noodzakelijk te worden betrokken bij de hele operatie. Het gaat in concreto slechts om zeven streekontwikkelingsintercommunales.

Verbintenissen moeten steeds door alle partijen worden nageleefd. Ook bij de uitvoering van de herstructurering zal ik er nauwlettend op toezien dat deze rechtsregel wordt nageleefd. Zoals reeds werd aangestipt, hangt veel af van de actuele verbintenissen. Indien het gaat om statutair vastgelegde verbintenissen via het stelsel van de beheersoverdracht moeten ze worden gerespecteerd volgens de bestaande voorwaarden, ook qua tijdsduur. Er zal hier geen verzwaring worden doorgevoerd zonder dat de gemeenten hierover inspraak wordt geboden. Gaat het om verbintenissen die niet het karakter hebben van een beheersoverdracht, dan hebben de gemeenten vanzelfsprekend de mogelijkheid om de opzegmogelijkheden die hen contractueel zijn gegarandeerd, te benutten.

De decreetgever heeft uitdrukkelijk gewenst de deelneming van privé-partners in de intercommunales uit te sluiten. Mijnheer Wille, u hebt dit uitstekend verwoord in uw betoog tijdens de algemene bespreking. Met deze stelling in het achterhoofd ben ik helemaal niet van plan het niet naleven van intercommunale verbintenissen tegenover privé-partners aan te moedigen, maar ik wil er wel op wijzen dat bij een belangenafweging het gemeente-

lijk belang primeert. Uit het citaat leid ik af dat dit ook uw mening is, mijnheer Wille. Ik zal er wel degelijk op toezien dat verbintenissen worden nageleefd, maar dan wel op een redelijke en rechtvaardige wijze.

Ten overvloede moet ik nogmaals verwijzen naar de memorie van toelichting, waarin andere beheersvormen, zoals contracten en concessies, als mogelijkheid worden vooropgesteld. Een eventuele herstructurering, die in de omzendbrief heel voorwaardelijk wordt geformuleerd, kan uitsluitend worden opgevat als de uitdrukking van een wens het gemeentelijk beleid steviger te organiseren dan nu vaak het geval is. Een beheersvorm zelf komt hier niet ter sprake.

Mijn eindconclusie is : de gemeenten blijven autonoom in de keuze van de beheersvorm.

De voorzitter : De heer Wille heeft het woord.

De heer Paul Wille : Mijnheer de voorzitter, uit de betogen van de beide achtenswaardige collega's blijkt dat ze er nood aan hadden een oordeel uit te spreken over mijn houding in dit dossier. Ik kan hen dat niet verbieden, maar ik heb daar, eerlijk gezegd, ook geen nood aan. De instantie van wie ik een oordeel zoek, is de Raad van State. We hebben gemeend onze mening te moeten zeggen over de opportuniteit van deze omzendbrief.

Het is helemaal niet mijn bedoeling over deze omzendbrief een polemie te voeren met om het even wie. De suggestie als zou ik de administratie hebben geblameerd, wordt ontkracht door de feiten. U moet het geluidsfragment van mijn betoog van de vorige maal maar eens beluisteren. Ik wil dat in het verslag wordt opgenomen dat ik de administratie, in casu de heer Van Walle, volledig uit de wind heb gezet. Ik heb zijn kennis van het dossier geprezen. Maar het is mijn volste recht om in de tekst, waarvoor de minister zoals hij terecht zegt de volledige politieke verantwoordelijkheid neemt, tendensen te zien zoals ik ze wens te zien. Ik probeer een geëmancipeerd parlamentslid te zijn. Ik maak gebruik van de rechten die ik heb. Veel meer moet daar niet aan worden toegevoegd. Ik leg mijn oor te luisteren bij gemeentebesturen en streekintercommunales, zoals u dat ongetwijfeld ook doet, en ik zeg u dat deze omzendbrief, zoals hij thans voorligt, meer problemen heeft gecreëerd dan opgelost. De brief bevat visies die ik geenszins deel. Men heeft het er over opportuniteiten inzake bepaalde sectoren, waarbij ik eigenlijk nooit heb begrepen waarom men die specifiek heeft willen vermelden. Of beter, ik begrijp het wel, maar keur het niet

Wille

goed. Dat is gebleken uit eerdere uiteenzettingen en decretale initiatieven van mezelf. Ik blijf dus volstrekt binnen mijn rol. Ik voer geen polemieken met de collega's. Ik respecteer hun mening terzake.

Ik wil nog een opmerking richten tot de minister. Hij heeft zich begeven op het terrein van de federale minister van Financiën inzake de BTW-problematiek. Mijnheer de minister, met deze omzendbrief – maar ook voordien – begeeft u zich samen met de streek- en afvalintercommunales op erg glad ijs. Ik voorspel u dat we dit binnenkort als een boemerang in ons gezicht zullen terugkrijgen, op een manier die noch u noch ik willen. Maar door de manier waarop u dit openlaat, zal dit gebeuren. Ik verwijs terzake naar de tweede pagina van mijn vraag. Dit zal ons de grootst mogelijke problemen geven, niet alleen wat de toekomst betreft, maar ook wat het verleden betreft. Ik zou het mezelf nooit vergeven mocht ik u dat niet nog eens hebben gezegd.

De voorzitter : Een kopie van het antwoord van de minister zal u allen worden bezorgd.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over het taalgebruik op de webstek van faciliteitengemeenten

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Nieuwenhuysen tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over het taalgebruik op de webstek van faciliteitengemeenten.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de taalwetgeving zoals we die vandaag kennen, is al vrij oud en houdt dus geen rekening met nieuwe technologieën zoals het internet, dat nochtans steeds meer aan belang wint in de communicatie tussen verschillende besturen en de bevolking. Zo hebben ook heel wat faciliteitengemeenten plannen om

van wal te steken met een gemeentelijke webstek. Ik heb dat eens nagetrokken. Wemmel en Drogenbos kondigen dit alvast in de twee talen aan op het net. Kraainem kondigt in het Engels aan dat de webstek 'under construction' is. Linkebeek, Wezenbeek-Oppem, Ronse en Voeren hebben blijkbaar nog geen gemeentelijke webpagina's. Ik heb ze althans niet teruggevonden. Als enige faciliteitengemeente uit de Rand heeft Sint-Genesius-Rode een webpagina, waarop ons uitsluitend in het Nederlands wordt meegedeeld dat de webstek onder constructie is. Dan is er nog de faciliteitengemeente Spiere-Helkijn, die een eentalig Nederlandstalige webstek heeft.

Ik heb ook eens over de grens gekeken. In Wallonië heb ik maar twee webstekken kunnen terugvinden. Moeskroen is eentalig Frans. Vloesberg is eveneens eentalig Frans, maar die gemeente verontschuldigt zich en kondigt aan dat er een Nederlandse vertaling op komst is. Alleen wordt niet gepreciseerd wanneer. Een eindje verder, in Kelmis, een Duitstalige gemeente in de provincie Luik, is er een Duitstalige webpagina, maar daar kan men doorklikken naar een Franse vertaling.

Het beeld is dus ver van eenduidig. Dat roept wat vragen op over de wijze waarop bij dergelijke webstekken rekening moet worden gehouden met de taalwetgeving. Ik stelde u daarover al een schriftelijke vraag, namelijk op 17 januari. Daarin vroeg ik of u het ermee eens was dat men er van kon uitgaan dat, daar het om berichten gaat die niet uitsluitend bestemd zijn voor de lokale bevolking, de webstek uitsluitend in het Nederlands mag zijn opgesteld. Dat is althans de aanbeveling die kan worden aangetroffen in de ondertussen wel bekende studie die professor Boes een tweetal jaar geleden uitvoerde in opdracht van de provincie Vlaams-Brabant. Ik had de indruk dat de Vlaamse regering de besluiten van die studie grotendeels ter harte wenste te nemen. Niettemin stelde u in uw antwoord op deze schriftelijke vraag dat u eerst de juridische dienst van uw administratie wilde inschakelen om de zaak nader te onderzoeken en daarnaast ook een advies te vragen bij de Vaste Commissie voor Taaltoezicht.

Maar ondertussen is als gevolg van een vraag van onze collega, de heer Van den Eynde, in de Kamer van Volksvertegenwoordigers gebleken dat de VCT een verdeeld advies heeft verstrekt over het taalgebruik op de webstek van de intercommunale Interza, waartoe een aantal faciliteitengemeenten behoren. De Nederlandstalige leden van de VCT zijn van oordeel dat de webstek eentalig Nederlands moet zijn, terwijl de Franstaligen voor twee-

Van Nieuwenhuysen

taligheid pleiten. Feit is dat artikel 34, paragraaf 1 van de gecoördineerde wetten op het gebruik van talen in bestuurszaken stelt dat een gewestelijke dienst met een werking in gemeenten met verschillende taalregelingen naar buitenuit de taal moet gebruiken van de gemeente waar de zetel van de intercommunale gevestigd is. In dit geval is dat het Nederlands, daar de zetel van Interza in Zaventem is gevestigd. Maar de federale minister van Binnenlandse Zaken voelt zich blijkbaar nogal aangetrokken tot het voorstel dat door de vice-gouverneur van Vlaams-Brabant werd geformuleerd. Hij stelt dat de adviezen en mededelingen die door de intercommunale op het internet worden verspreid, niet rechtstreeks in het Frans zouden worden opgenomen maar dat ze wel in die taal kunnen worden aangevraagd na een registratie van de gebruiker, waardoor de beheerder van de site kan nagaan of de aanvrager al dan niet recht heeft op taalfaciliteiten.

Mijnheer de minister, hoe staat u tegenover die suggestie ? Heeft de juridische dienst van de administratie reeds een advies verstrekt ? Wanneer mogen we ons aan een duidelijk standpunt van de Vlaamse regering verwachten ? Zult u dat dan ook aan de betrokken gemeenten meedelen ? Enige tijd geleden werd in La Libre Belgique geïnsinuerd dat minister Duquesne van zin zou zijn om een interpretatieve omzendbrief op te stellen. In de Kamer heeft hij dit ondertussen ontkend. Hij heeft echter niet gezegd dat dit niet tot zijn bevoegdheden zou behoren. Mijnheer de minister, wie is nu eigenlijk bevoegd om terzake omzendbrieven te verzenden ? Volgens mij is dat de Vlaamse regering en dus de minister van Binnenlandse Aangelegenheden.

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de taalwetgeving is wat dit probleem betreft klaar en duidelijk. Ze is van openbare orde. Uitzonderingen moeten beperkend worden geïnterpreteerd. Indien in een advies wordt gesteld dat de taalwetgeving bepaalde zaken mogelijk maakt, dan vallen toekomstige andere zaken daar niet onder. In de faciliteitengemeenten moet alles in het Nederlands verlopen. Eventueel kan een vertaling worden aangevraagd aan de gemeente.

Wat de intercommunales betreft, is de zaak klaar en duidelijk. De zetel van Interza ligt in Zaventem.

In Zaventem, Wezembeek-Oppem, Kampenhout, enzovoort moet alles in het Nederlands geschieden. Men kan mij als Nederlandstalige inwoner niet iets in het Frans opsolferen. Zo eenvoudig is dat. De Franstaligen kunnen de gegevens in hun taal opvragen via de gemeente. De wetgeving op de faciliteiten is enkel van toepassing op de gemeenten. Ook dit moet *sensu stricto* worden toegepast. Dat houdt in dat de intercommunales buiten deze regeling vallen.

De voorzitter : De heer Van der Poorten heeft het woord.

De heer Mark Van der Poorten : Mijnheer de voorzitter, voor ons zijn de faciliteitengemeenten ook Vlaamse gemeenten. De webstek moet dan ook in het Nederlands worden opgesteld. Daar kan geen enkele onduidelijkheid over bestaan.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, bij de behandeling van de vraag moet er een onderscheid worden gemaakt tussen het taalgebruik van de webstek van een gemeente en dat van een intercommunale. De gemeente moet worden beschouwd als een plaatselijke dienst, een intercommunale als een gewestelijke.

Naar aanleiding van een eerdere vraag van de heer Van Nieuwenhuysen stelde ik een vraag aan de Vaste Commissie voor Taaltoezicht. Deze verstrekte advies op 12 maart 2002. Dit handelde echter enkel over het taalgebruik van de webstek van de intercommunale Interza, waarvan de werkkring bestaat uit enerzijds gemeenten met een speciale taalregeling, zoals Wezembeek-Oppem en Kraainem en anderzijds gemeenten zonder taalregeling, zoals Zaventem, Kampenhout en Steenokkerzeel.

Het advies van de VCT aangaande het taalgebruik van de webstek van Interza was verdeeld tussen de Nederlandstalige en Franstalige leden. Volgens de Nederlandstalige leden is de intercommunale Interza te beschouwen als een gewestelijke dienst in de zin van artikel 34, paragraaf 1 van het KB van 18 juli 1966 houdende de coördinatie van de wetten op het gebruik der talen in bestuurszaken. Volgens voormeld artikel moeten berichten, mededelingen en formulieren die door de desbetreffende gewestelijke dienst rechtstreeks aan het publiek worden gericht in de taal worden gesteld van de gemeente waar de zetel van de dienst is gevestigd. Aangezien de zetel van Interza zich in Zaventem

Van Grembergen

bevindt, is het duidelijk dat hier alleen het Nederlands kan worden gebruikt. Wat de formulieren betreft, maakt de SWT ter zake een uitzondering : inwoners van de gemeente met een speciale taalregeling kunnen eventueel formulieren in het Frans aanvragen. Volgens de Nederlandstalige leden van de VCT mag de intercommunale enkel het Frans gebruiken in haar contacten met de inwoners uit de gemeenten met een bijzonder taalregime die tot haar werkingsgebied behoren, wanneer het contact plaatsvindt in de gemeente zelf.

Ik volg de visie van de Nederlandstalige leden van de VCT. Dat betekent dat de webstek van intercommunales die zich in dezelfde situatie bevinden als Interza, eentalig Nederlands moeten zijn. Ik ga dus niet akkoord met het standpunt van de federale minister van Binnenlandse Zaken, wanneer hij het heeft over berichten en mededelingen aan Franstaligen uit de faciliteitengemeenten die woonachtig zijn in het werkgebied van een intercommunale. Ik ga er wel mee akkoord dat deze inwoners formulieren in het Frans kunnen aanvragen, met dien verstande dat de aanvraag steeds opnieuw moet gebeuren.

Dit advies zonder meer toepassen op de webstek van de faciliteitengemeenten, is echter niet zo evident. De gemeenten zijn immers plaatselijke diensten. Het taalgebruik voor een gewestelijke dienst kan daar niet zomaar op worden toegepast, zeker niet wat het taalgebruik van de faciliteitengemeenten betreft. Dat wordt beheerst door de artikelen 23 en volgende van de SWT-wetgeving. Alvorens hier een definitief standpunt over in te nemen, wens ik opnieuw het advies van de VCT te kennen. Het verstrekte advies beperkte zich immers tot het taalgebruik van een intercommunale. Ik zal de vraag uitbreiden naar het taalgebruik van de webstek van de faciliteitengemeenten, teneinde onder meer de visie van de VCT te kennen over het standpunt van professor Boes. Die stelt onder meer dat, omdat een webstek van een gemeente ook kan worden geraadpleegd door niet-inwoners van de gemeente, deze plaatselijke dienst een gewestelijke dienst zou worden. Daardoor zou het taalgebruik van regime veranderen.

Mijnheer Van Nieuwenhuysen, ik zal opnieuw op deze vraag antwoorden als ik het advies van de VCT ken. Indien hierover een omzendbrief aan de gemeenten moet worden verstuurd, lijkt het me aangewezen dat ik in mijn hoedanigheid van toezichthoudende overheid deze omzendbrief zou formuleren. Dit behoort inderdaad tot de bevoegd-

heid van de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de minister, ik ben het eens met uw standpunt over het taalgebruik in intercommunales. Ik kan aanvaarden dat u het advies afwacht van de VCT voor de gemeentelijke webstek. Ik verwacht echter dat dit in de richting zal gaan van wat professor Boes stelt in zijn rapport. Dat lijkt me logisch omdat hij ook voorzitter is van de Nederlandstalige afdeling van de VCT. Ik ben het er ook mee eens dat het uw bevoegdheid is om een omzendbrief terzake te versturen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Johan De Roo tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de problematiek van de aanvaardbare meerkost van de politiehervorming

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Roo tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de problematiek van de aanvaardbare meerkost van de politiehervorming.

De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer de voorzitter, naar aanleiding van de politiehervorming heb ik de minister al meermaals in deze commissie geïnterpelleerd. Mijn contacten met diverse gemeentebesturen leren me dat er nog steeds een groot wantrouwen jegens de federale regering heerst. Dit wantrouwen betreft in eerste instantie de steeds weer herhaalde, geruststellende belofte dat de te verrekenen en te verifiëren aanvaardbare meerkost van de politiehervorming zal worden vergoed.

De federale regering heeft al herhaaldelijk verklaard dat het voor de gemeenten om een nuloperatie gaat. Tijdens vergaderingen in Gent en in Antwerpen wordt de gemeenten op het hart gedrukt dat er geen reden tot ongerustheid is.

De Roo

Aangezien ik nu geen interpellatie houd, zal ik me tot een eenvoudige vraag beperken. Op 16 april 2002 heeft een belangrijke vergadering van de zogenaamde Lambermontwerkgroep omtrent de politiehervorming plaatsgevonden. Samen met de premier en met de minister van Binnenlandse Zaken heeft de minister van Binnenlandse Aangelegenheden aan deze vergadering deelgenomen. Bij die gelegenheid heeft hij een aantal in het Vlaams Parlement geuite bezorgdheden en bekommernissen verwoord. Wat is tijdens die vergadering precies gezegd? Welke afspraken zijn er gemaakt?

De federale overheid heeft steeds gesteld dat we tegen het einde van mei 2002 een duidelijk zicht op de begroting van de verschillende politiezones zouden hebben. Uit de briefwisseling van de laatste dagen blijkt echter dat de zone Maldegem weer eens met een hogere meerkost wordt geconfronteerd. Het gaat hier om ongeveer 6 miljoen frank. In plaats van 27 miljoen frank zou de hele hervorming ons 33 miljoen frank kosten. Ik hoop dat we die 33 miljoen frank ook zullen ontvangen.

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Mijnheer de voorzitter, ik onderschrijf de vraag om uitleg van de heer De Roo. Iedereen weet immers dat er in het kader van de federale begroting enkel in bijkomende middelen voor justitie en voor ontwikkelingssamenwerking is voorzien. Dat er niet in bijkomende middelen voor binnenlandse zaken is voorzien, verontrust me ten zeerste.

De datum van de evaluatie wordt door de federale overheid voortdurend uitgesteld. Gezien de grote financiële verantwoordelijkheid van de lokale besturen zorgt dit voor heel wat ongerustheid.

Ik weet dat de minister deze bekommernis deelt. Hij heeft niet voor niets verklaard dat de ontvangers niet meer als rekenplichtigen voor de politiezones mogen optreden.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mijnheer de voorzitter, er is voor de politiehervorming jaarlijks in 8 miljard frank voorzien. Aangezien de volledige operatie op 11,5 miljard frank is begroot, vraag ik me af of die bijkomende 3,5 miljard al voorhanden is. Heeft de minister hier enig zicht op?

De voorzitter : De heer Van der Poorten heeft het woord.

De heer Mark Van der Poorten : Mijnheer de voorzitter, ik zou me willen aansluiten bij de vraag om uitleg van de heer De Roo. De aanvaardbare meerkost blijft op het gemeentelijk niveau voor onduidelijkheid zorgen.

De Vlaamse regering zou op dit vlak een aantal dringende maatregelen kunnen treffen. Ik denk hierbij onder meer aan de problematiek van de Gesco's. In Wallonië is in dit verband al de nodige duidelijkheid gecreëerd. In Vlaanderen blijven duidelijke beslissingen van minister Landuyt uit.

Aangezien dit voor de gemeenten een ernstige meerkost dreigt te betekenen, moet er een regeling komen voor de gemeentelijke Gesco's die aan de politiezones worden overgedragen.

De Vlaamse regering zou de gemeenten nog op andere vlakken tegemoet kunnen komen. Ik denk hierbij in eerste instantie aan diverse taksen en bijdragen die aan de nieuwe rechtspersoon zijn gekoppeld, aan het brandstofverbruik en aan het inschrijven van de politievoertuigen. De bemiddeling van de Vlaamse regering zou voor de nodige regelingen kunnen zorgen en zou een meerkost voor de gemeenten kunnen vermijden.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, aangezien we niet over veel tijd beschikken, zal ik me tot een aantal essentiële conclusies beperken.

Er is indertijd een overeenkomst met de federale regering afgesloten. Het principe is dat de federale regering de aanvaardbare meerkosten op zich zal nemen. Die verantwoordelijkheid kan niet in de schoenen van de gemeenten of van de Vlaamse regering worden geschoven. Ook na de recente besprekingen blijft dit principe in voege.

Ik heb in deze commissie al herhaaldelijk gesteld dat de federale overheid haar beloften trouw moet blijven. Voor de gemeenten moet de politiehervorming een budgettair neutrale operatie blijven.

Hoewel ik steeds heb gezegd dat de Vlaamse overheid deze meerkost niet zal betalen, oefenen bepaalde gemeenten nog steeds een zekere druk uit op de Vlaamse regering. Wellicht hopen ze op die manier nog wat manna binnen te rijven. Dit zal

Van Grembergen

evenwel niet gebeuren. De Vlaamse regering beschikt hiervoor immers niet over de nodige middelen. De bijkomende middelen die voor het Gemeentefonds zijn bestemd, mogen niet voor de politiehervorming worden aangewend. Dit is een duidelijke, vaak herhaalde afspraak.

De beleidslijn van de Vlaamse regering inzake de uitoefening van het administratief toezicht is terug te vinden in een omzendbrief die naar alle gemeenten is gestuurd. De uitoefening van het administratief toezicht sluit aan bij de eerder ingenomen standpunten.

Net als voor de andere personeelsformaties moeten de gemeentebesturen voor de personeelsformatie van de lokale politie een onderbouwd en gemotiveerd dossier voorleggen. Tot mijn grote teleurstelling stel ik vast dat heel wat steden en gemeenten deze personeelsformatie onvoldoende verantwoorden. Dossiers die geen verantwoording bevatten, zal ik niet goedkeuren. Dit geldt overigens niet voor Maldegem. Ik kan de heer De Roo nu al meedelen dat het dossier van de politiezone Maldegem is goedgekeurd.

De goedkeuring van een dossier is niet enkel van het organogram en van de verantwoording afhankelijk, ik hou ook rekening met de wijze waarop de gemeente in de eigen begroting bewijst deze personeelsformatie te kunnen betalen. Sommige gemeentebesturen zijn blijkbaar van mening dat ze zowat alles onder de noemer van de aanvaardbare meerkost kunnen inschrijven. Gemeentebesturen die deze gemakkelijke formule hanteren, moeten niet op de goedkeuring van hun ontwerpbegroting rekenen.

De Vlaamse toezichthoudende overheid houdt zich niet bezig met de samenstelling van de kaders. De gemeentebesturen beslissen over de specifieke invulling van de lokale politie. Zij moeten bepalen over welk kader ze willen beschikken en hoe ze de verantwoordelijkheden in de eigen politiezone willen verdelen. De Vlaamse overheid schrijft niet voor dat bepaalde gemeenten niet meer agenten mogen hebben of over welke soort agenten ze moeten beschikken. Dit maakt allemaal deel uit van de gemeentelijke autonomie. Het zijn tenslotte de gemeentebesturen die de personeelsformatie moeten verantwoorden en financieren.

Een aantal gemeentebesturen werkt zonder duidelijke begroting. Hoewel de concrete afspraken over de herberekening van de meerkost hierover niets

zeggen, schrijven ze nog te verwachten bedragen in als nog te ontvangen meerkosten. De meeste besturen gaan ervan uit dat ook het grote aantal bijkomende nieuwe functies volledig zal worden gefinancierd met bijkomende federale toelagen. Ik moet u zeggen dat de federale overheid daarover geen enkele toezegging heeft gedaan.

Op 17 april werd afgesproken dat de gewesten een vertegenwoordiger zullen krijgen bij de toekomstige besprekingen over de politiehervorming. In het verleden waren we hier niet bij betrokken, de steden en gemeenten wel. Bij verdere besprekingen zullen de gewesten hier dus wel bij worden betrokken. De evaluatie van de 196 politiezones, die normalerwijze klaar moest zijn tegen eind maart 2002, zal pas klaar zijn tegen 30 mei 2002. Het begrip 'aanvaardbare meerkost' zal dan ook worden opgehelderd.

De opmerkingen die de heer De Roo in een vorige interpellatie heeft gemaakt, heb ik overgemaakt aan de federale eerste minister en aan zijn medewerker, de heer De Ruyver.

Het federaal departement van Binnenlandse Zaken zal onverwijld instructies geven aan de zones om hun formaties functioneel en financieel te onderbouwen. Omdat ik had meegedeeld dat nogal wat cijfers van gemeenten ver boven de minimumnormen en ver boven de normen van de KU Leuven lagen, is er op federaal niveau beslist dat de gemeenten wat dat betreft nog eens op hun verantwoordelijkheid moet worden gewezen.

De motivering van de Vlaamse regering om over te gaan tot niet-goedkeuring, wordt door de federale overheid onderschreven. Soms tracht men ons namelijk uit te spelen tegenover de federale inzichten, maar de federale regering heeft waardering gehad voor de – vrij strenge – wijze waarop we op deze hele situatie hebben toegekeken.

Bij de dossierbehandelingen worden de formatiewijzigingen van het operationele personeel en van het Calog-personeel apart bekeken. Ook de dossiers die de gemeenten overmaken worden dus apart bekeken, soms wordt het ene goedgekeurd en het andere niet. Op die wijze worden de dossiers dus afgehandeld.

De na niet-goedkeuring herwerkte en verbeterde politieformatiedossiers worden snel afgehandeld om de algemene mobiliteitsronde niet in het gedrang te brengen. Dat is dus de afspraak die we hebben gemaakt met het federale niveau. Belangrijk is de datum van 30 mei, belangrijk is de meer-

Van Grembergen

waarde en de posten die daarin kunnen worden gelibelleerd, en belangrijk zijn ook de opmerkingen die hier door de heer De Roo en anderen werden gemaakt en mee in overweging worden genomen. Sommige opmerkingen zullen worden aanvaard, andere waarschijnlijk niet.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 16.55 uur.*
